

Tanévkezdő kiadvány

2011/2012. tanév

Nemzeti Erőforrás Minisztérium
Közoktatásért Felelős Helyettes Államtitkárság

2011. augusztus

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	4
I. A 2011/2012. tanév legfontosabb időpontjai	4
1) A szorgalmi idő.....	4
2) Tanítási szünetek.....	4
3) Országos mérés, értékelés	5
4) Hatósági ellenőrzés	5
5) Érettségi vizsgák	5
6) Szakmai vizsgaidőszakok, vizsganapok	8
II. Fontos jogszabályváltozások	9
1) A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény legfrissebb módosításai.....	9
2) Az alapfokú művészetoktatási intézmények minősítési eljárásával kapcsolatos módosítás	10
3) A nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet módosításáról szóló 34/2011. (VI. 24.) NEFMI rendelet.....	10
4) A fővárosi és megyei kormányhivatalok oktatási feladataival kapcsolatos aktuális szabályozás.....	11
5) A közoktatási intézményben történő foglalkoztatást érintő jogszabályváltozások.....	12
6) A pedagógiai szakszolgálatokról szóló 4/2010. OKM rendelet valamennyi rendelkezésének hatályba lépése	15
III. A közoktatási adatszolgáltatással kapcsolatos tudnivalók	16
IV. A normatív költségvetési hozzájárulások igénylése, aktualitások 2011. szeptember 1-jétől	19
1) Változások (új támogatási formák, megszűnő támogatások)	20
2) Normatív hozzájárulások (3. számú melléklet).....	20
3) Központosított előirányzatok (5. számú melléklet)	22
4) Normatív, kötött felhasználású támogatások (8. számú melléklet)	23
5) A többcélú kistérségi társulások közoktatási feladatainak támogatása (a Belügyminisztériumhoz tartozik).....	24
V. Tehetséggondozás, tehetségsegítő programok, diákolimpiák eredménye.....	24
VI. Alapfokú művészetoktatás	26
VII. Érettségi vizsgák	27
VIII. Az iskolai tankönyvellátás és tankönyvtámogatás, tankönyvár a 2011/2012-es tanévben	28
IX. A hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók támogatása	29
1) Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	30
2) Kedvezményes gyermekétkeztetés	31
3) Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás	32
4) Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás.....	32
5) Óvodáztatási támogatás	32
6) Iskoláztatási támogatás – tankötelezettség mulasztása	34
X. Szakképzéssel kapcsolatos aktuális információk	35
1) Lakberendező szakképesítés iskolai rendszerben	35
2) A kereskedelem, marketing, üzleti adminisztráció szakmacsoport szakmai alapozó tantárgy érettségi vizsgakövetelményei és szakmai vizsgán történő beszámíthatósága	36
3) Az előrehozott és a 3 éves duális szakképzés	37
XI. A nem állami, nem helyi önkormányzati intézményfenntartók finanszírozásával összefüggő változások.....	38
XII. Esélyegyenlőség javítását célzó programok, ösztöndíjak.....	39

1) Képesség-kibontakoztató, integrációs felkészítésre, óvodai fejlesztő programra, integrációs rendszerben dolgozó pedagógusok kiegészítő illetményére fordítható támogatás	39
2) Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Kollégiumi Programja.....	40
3) Halmozottan Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Kollégiumi-Szakiskolai Programja	41
4) Útravaló Ösztöndíjprogram.....	41
5) Iskola-háló program	42
XIII. Uniós támogatások, pályázatok	43

Bevezetés

2011. szeptember 1-jén nappali rendszerű iskolai oktatásban, továbbá óvodában várhatóan 1 648 900 fő kezdi meg a 2011/2012-es tanévet, illetve nevelési évet. Ebből 1 308 700 fő iskolai oktatásban részesül. A felnőttoktatásban további mintegy 73 ezer felnőtt vesz részt.

A gyermek és tanulólétszám várható alakulása – az óvodai és a nappali rendszerű iskolai feladatokban való részvétel alapján – az óvodában 340 200 fő, az általános iskolában 749 000 fő, a szakiskolában 125 400 fő, a speciális szakiskolában 9 600 fő, a gimnáziumban 191 900 fő, a szakközépiskolában pedig 232 800 fő.

A kezdő évfolyamos tanulók adatai a nappali rendszerű oktatásban (általános iskolában 1. évfolyam, középfokon 9. évfolyam), évfolyamismétlőkkel együtt véve az általános iskolában 98 700 fő, a szakiskolában 34 000 fő, a speciális szakiskolában 2 700 fő, a gimnáziumban 40 200 fő, a szakközépiskolában pedig 43 800 fő.

I. A 2011/2012. tanév legfontosabb időpontjai

1) A szorgalmi idő

első tanítási napja: 2011. szeptember 1. (csütörtök),

utolsó tanítási napja: 2012. június 15. (péntek).

Az iskola utolsó, befejező évfolyamán az utolsó tanítási nap

- a középiskolákban és a szakiskolákban **2012. május 3.**,
- a Belügyminisztérium fenntartásában lévő szakközépiskolákban **2012. május 25.**,
- a Honvédelmi Minisztérium fenntartásában lévő szakképző iskolában **2012. június 1.**,
- a szakiskolákban, a szakközépiskolákban másfél, két és fél éves képzésben tanulók részére **2012. január 13.**

A tanítási napok száma az általános iskolában **száznolcvanhárom nap**, a nappali oktatás munkarendje szerint működő középiskolában és szakiskolában **száznolcvankettő nap**.

A szorgalmi idő első feléve **2012. január 13-ig** tart. Az iskoláknak 2012. január 20-ig kell értesíteniük a tanulókat, kiskorú tanuló esetén a szülőket az első félévben elért tanulmányi eredményekről.

2) Tanítási szünetek

Az őszi szünet 2011. november 2-től november 5-ig tart. A szünet előtti utolsó tanítási nap október 28. (péntek), a szünet utáni első tanítási nap november 7. (hétfő).

A téli szünet 2011. december 22-től 2012. január 2-ig tart. A szünet előtti utolsó tanítási nap 2010. december 21. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap 2012. január 3. (kedd).

A tavaszi szünet 2012. április 5-től április 9-ig tart. A szünet előtti utolsó tanítási nap április 4. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap április 10. (kedd).

A szorgalmi idő alatt – a tanítási napokon felül - a nevelőtestület a tanév helyi rendjében meghatározott pedagógiai célra az általános iskolában öt, a nappali oktatás munkarendje szerint működő középiskolában és szakiskolában hat munkanapot tanítás nélküli munkanapként használhat fel, amelyből egy tanítás nélküli munkanap programjáról a nevelőtestület véleményének kikérésével az iskolai diákönkormányzat jogosult dönteni.

3) Országos mérés, értékelés

Az Oktatási Hivatal **2012. május 30-án** szervezi meg szakértők bevonásával az anyanyelvi és a matematikai alapkészségek fejlődésének vizsgálatát a negyedik, a hatodik, a nyolcadik és a tízedik évfolyamon valamennyi tanulóra kiterjedően.

Szintén **2012. május 30-án** kerül sor a kisebbségi nyelvismeret alapozó mérésére a kétnyelvű és anyanyelvű nemzetiségi iskolák negyedik évfolyamán.

A mérés napja tanítási napnak minősül, melyet az érintett tanulók a mérésben való részvétellel teljesítenek. További kötelező tanórai foglalkozás számukra nem szervezhető. A méréshez szükséges adatokat az érintett nevelési-oktatási intézmények az Oktatási Hivatal részére 2011. november 25-ig küldik meg, a Hivatal által meghatározott módon.

A tanuló eltérő ütemű fejlődéséből, fejlesztési szükségleteiből fakadó egyéni hátrányoknak a csökkentése, továbbá az alapkészségek sikeres megalapozása és kibontakoztatása érdekében az általános iskoláknak **2011. október 14-ig** kell felmérniük azon első évfolyamos tanulóik körét, akiknél az óvodai jelzések, illetve a tanév kezdete óta szerzett tapasztalatok alapján az alapkészségek fejlesztését hangsúlyosabban kell a későbbiekben támogatni, és ezért az osztálytanító indokoltnak látja az azt elősegítő pedagógiai tevékenység megalapozásához a Diagnosztikus fejlődésvizsgáló rendszer alkalmazását.

Az igazgatóknak **2011. október 28-ig** - a Hivatal által közzétett formanyomtatvány alkalmazásával – kell jelenteniük a Hivatalnak az érintett tanulók létszámát. A vizsgálatokat az iskoláknak a kiválasztott tanulókkal 2011. december 9-ig kell elvégezniük.

4) Hatósági ellenőrzés

2012. április 16. és 2012. június 30. között hatósági ellenőrzés keretében kell elvégezni a sajátos nevelési igény megállapítására jogosult tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottságok működési feltételeinek vizsgálatát.

A vizsgálatot az Oktatási Hivatal szakmai irányításával a kormányhivatalok folytatják le.

5) Érettségi vizsgák

A 2011/2012. tanév rendjéről, valamint egyes oktatási tárgyú jogszabályok módosításáról szóló 30/2011. (VI. 7.) NEFMI rendelet (a továbbiakban: 2011/2012. tanév rendjéről szóló

rendelet) 1. sz. mellékletének I/1-4. pontjai szabályozzák a tantárgyankénti írásbeli és szóbeli vizsganapokat. Fentiek alapján a 2011. évi október-novemberi vizsgaidőszak kezdete október 14-e (első vizsganap), a vége pedig november 25-e (utolsó vizsganap).

A 2012. évi május-júniusi vizsgaidőszak kezdete május 4-e (első vizsganap), a vége pedig június 29-e (közép szintű szóbelik utolsó vizsganapja).

Érettségi vizsgaidőszakok, vizsganapok

1. A 2011. évi október-novemberi írásbeli érettségi vizsgák

	A	B	C
	Emelt szintű írásbeli érettségi vizsga	Középszintű írásbeli érettségi vizsga	Időpont
1.	nemzetiségi nyelv és irodalom, nemzetiségi nyelv	nemzetiségi nyelv és irodalom, nemzetiségi nyelv	október 14., 8.00
2.	magyar nyelv és irodalom	magyar nyelv és irodalom, magyar mint idegen nyelv	október 17., 8.00
3.	egészségügyi alapismeretek, elektronikai alapismeretek, építészeti és építési alapismeretek, gépészeti alapismeretek, informatikai alapismeretek, környezetvédelmi-vízgyógyászati alapismeretek, közgazdasági alapismeretek, közgazdasági-marketing alapismeretek, közlekedési alapismeretek, mezőgazdasági alapismeretek, oktatási alapismeretek, vendéglátó-idegenforgalmi alapismeretek	rajz és vizuális kultúra, szakmai előkészítő tárgyak	október 17., 14.00
4.	matematika	matematika	október 18., 8.00
5.	földrajz	földrajz	október 18., 14.00
6.	történelem	történelem	október 19., 8.00
7.	latin nyelv	latin nyelv, héber nyelv	október 19., 14.00
8.	angol nyelv	angol nyelv	október 20., 8.00
9.	-	filozófia	október 20., 14.00
10.	informatika	informatika	október 21., 8.00
11.	orosz nyelv, román nyelv, beás nyelv, lovári nyelv, horvát nyelv, szerb nyelv, szlovák nyelv, újjörög nyelv, bolgár nyelv, lengyel nyelv, ukrán nyelv	orosz nyelv, egyéb nyelvek	október 21., 14.00
12.	német nyelv	német nyelv	október 24., 8.00
13.		mozgóképkultúra és médiaismeret, dráma	október 24., 14.00
14.	olasz nyelv	olasz nyelv	október 25., 8.00
15.	kémia, gazdasági ismeretek,	kémia, egyéb központi	október 25., 14.00

	belügyi rendészeti ismeretek	követelményekre épülő vagy egyedileg akkreditált vizsgatárgyak	
16.	spanyol nyelv	spanyol nyelv	október 26., 8.00
17.	biológia; társadalomismeret	biológia	október 26., 14.00
18.	francia nyelv	francia nyelv	október 27., 8.00
19.	fizika	fizika, művészeti tárgyak, ének-zene	október 27., 14.00

2. A 2011. évi október-novemberi szóbeli érettségi vizsgák

	A	B	C
	Emelt szintű szóbeli érettségi vizsga	Középszintű szóbeli érettségi vizsga	Időpont
1.	szóbeli vizsgák	-	november 9-14.
2.	-	szóbeli vizsgák	november 17-25.

3. A 2012. évi május-júniusi írásbeli érettségi vizsgák

	A	B	C
	Emelt szintű írásbeli érettségi vizsga	Középszintű írásbeli érettségi vizsga	Időpont
1.	nemzetiségi nyelv és irodalom, nemzetiségi nyelv	nemzetiségi nyelv és irodalom, nemzetiségi nyelv	május 4., 8.00
2.	magyar nyelv és irodalom	magyar nyelv és irodalom, magyar mint idegen nyelv	május 7., 8.00
3.	matematika	matematika	május 8., 8.00
4.	történelem	történelem	május 9., 8.00
5.	angol nyelv	angol nyelv	május 10., 8.00
6.	német nyelv	német nyelv	május 11., 8.00
7.	informatika	-	május 14., 8.00
8.	latin nyelv	latin nyelv, héber nyelv	május 14., 14.00
9.	biológia	biológia	május 15., 8.00
10.	társadalomismeret	-	május 15., 14.00
11.	kémia	kémia	május 16., 8.00
12.	földrajz	földrajz	május 16., 14.00
13.	fizika	fizika	május 17., 8.00
14.	-	rajz és vizuális kultúra	május 17., 14.00
15.	spanyol nyelv	spanyol nyelv	május 18., 8.00
16.	-	informatika	május 21., 8.00
17.	-	művészeti tárgyak, ének-zene	május 21., 14.00
18.	francia nyelv	francia nyelv	május 22., 8.00
19.	-	filozófia	május 22., 14.00
20.	olasz nyelv	olasz nyelv	május 23., 8.00
21.	-	mozgóképkultúra és médiaismeret, dráma	május 23., 14.00
22.	orosz nyelv, román nyelv, beás nyelv, lovári nyelv, horvát nyelv, szerb nyelv, szlovák nyelv,	orosz nyelv, egyéb nyelvek	május 24., 8.00

	újgörög nyelv, bolgár nyelv, lengyel nyelv, ukrán nyelv		
23.	gazdasági ismeretek, belügyi rendészeti ismeretek	egyéb központi követelményekre épülő és egyedileg akkreditált vizsgatárgyak	május 24., 14.00
24.	egészségügyi alapismeretek, elektronikai alapismeretek, építészeti és építési alapismeretek, gépészeti alapismeretek, informatikai alapismeretek, környezetvédelmi- vízgazdálkodási alapismeretek, közgazdasági alapismeretek (üzleti gazdaságtan), közgazdasági alapismeretek (elméleti gazdaságtan), kereskedelmi és marketing alapismeretek, közlekedési alapismeretek (közlekedéstechnika), közlekedési alapismeretek (közlekedés- üzemvitel), mezőgazdasági alapismeretek, oktatási alapismeretek, vendéglátás-idegenforgalom alapismeretek	szakmai előkészítő tárgyak	május 25., 8.00

4. A 2012. évi május-júniusi szóbeli érettségi vizsgák

	A	B	c
	Emelt szintű szóbeli érettségi vizsga	Középszintű szóbeli érettségi vizsga	Időpont
1.	szóbeli vizsgák	-	június 7-13.
2.	-	szóbeli vizsgák	június 18-29.

6) Szakmai vizsgaidőszakok, vizsganapok

1. A szakközépiskolákban, a szakiskolákban, a speciális szakiskolákban a szakmai vizsgák írásbeli, szóbeli és gyakorlati vizsgarészét, valamint írásbeli, interaktív, szóbeli és gyakorlati vizsgatevékenységét az alábbi időben kell megszervezni:

a) írásbeli vizsgarész, írásbeli és interaktív vizsgatevékenység:

2011. október 3-4-5-6-7. 8.00-tól

szóbeli és gyakorlati vizsgarész, valamint szóbeli és gyakorlati vizsgatevékenység: 2011. október

b) írásbeli vizsgarész, írásbeli és interaktív vizsgatevékenység:

2012. február 1-2-3-6-7. 8.00-tól

szóbeli és gyakorlati vizsgarész, valamint szóbeli és gyakorlati vizsgatevékenység: 2012. február-március

c) írásbeli vizsgarész, írásbeli és interaktív vizsgatevékenység:

2012. május 14-15-16-17-18. 8.00-tól

szóbeli és gyakorlati vizsgarész: 2012. június

szóbeli és gyakorlati vizsgatevékenység: 2012. május-június

2. A Honvédelmi Minisztérium illetékességi körébe tartozó iskolai rendszerű szakképzésben oktató szakképesítések szakmai vizsgáinak írásbeli vizsgaidőpontjai: 2012. január 19. és június 4.

3. A Belügyminisztérium irányítása alá tartozó, iskolai rendszerű szakképzésben oktató szakképesítések írásbeli, szóbeli és gyakorlati vizsgaidőpontjai:

a) írásbeli: 2011. szeptember 22. 10.00

szóbeli és gyakorlati: 2011. október 12-15.

b) írásbeli: 2012. január 4. 10.00

szóbeli és gyakorlati: 2012. január 16-20.

c) írásbeli: 2012. május 29.

szóbeli és gyakorlati: 2012. június 4-15.

II. Fontos jogszabályváltozások

1) A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény legfrissebb módosításai

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: Közokt. tv.) 2011. szeptember 1-jével több ponton is módosul.

1. Az egyik változás – amelyről már az aktuális jogszabályváltozásokról ez év elején közzétett tájékoztatónkban is hírt adtunk – a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók fogalmi meghatározásának módosítása. Eszerint a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének rendellenessége okán e körbe sorolt tanulókat – a szakma részéről megfogalmazott igényeket érvényesítve – a továbbiakban nem aszerint kell két csoportra bontani, hogy a rendellenesség organikus okra visszavezethető-e, vagy sem, hanem a rendellenesség **súlyos, illetve tartós és súlyos volta** alapján történik a csoporton belüli differenciálás. Az ennek megfelelő módosítások a törvény egészében átvezetésre kerülnek 2011. szeptember 1-jei hatálybalépéssel.

2. Emelkedik az alapfokú művészetoktatási intézményekben fizetendő térítési díj felső határa. A térítési díj tanévenként, a szakmai feladatra – a tanévkezdéskor számított – folyó kiadások egy tanulóra jutó hányadának

a) maximum húsz százaléka lehet (tizenöt helyett) a tizennyolc éven aluli tanulóknál;

b) legfeljebb negyven százaléka lehet (harmincöt helyett) tizennyolc éven felüli, de huszonkettő éven aluli tanulóknál.

3. A Magyar Közlöny 70. számában jelent meg a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény módosításáról rendelkező 2011. évi LXXIV. törvény, amely **eltörölte a kéthavi**

tanítási időkeretre vonatkozó szabályozást. A 2006-ban bevezetett és számos vitát kiváltó, a pedagógusok heti kötelező óraszámát két hónapos speciális munkaidő-keretben történő elszámolását előíró rendelkezések kiiktatásával lényegesen csökkennek a nevelési-oktatási intézmények adminisztrációs terhei. A tanítási időkeretre vonatkozó rendelkezések 2011. szeptember 1-jével történő hatályon kívül helyezésével visszaáll a 2006 előtti gyakorlat, vagyis a többlettanításért járó óradíj havonta történő elszámolásának rendszere, így a pedagógusok a többlettanításért járó juttatásaikért már minden hónapban hozzájuthatnak. **Az óradíj természetesen továbbra is kizárólag a heti kötelező óraszám felett ténylegesen megtartott órákért jár,** és azt a helyben kialakított adminisztrációs gyakorlat alapján kell majd nyilvántartani, mivel a munkaidő nyilvántartása a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 140/A. §-a értelmében változatlanul – a nevelési-oktatási intézményekre nézve is – kötelező előírás.

2) Az alapfokú művészetoktatási intézmények minősítési eljárásával kapcsolatos módosítás

A **2011/2012. tanév rendjéről szóló rendelet** módosította a közoktatás minőségbiztosításáról és minőségfejlesztéséről szóló 3/2002. (II. 15.) OM rendeletet **az alapfokú művészetoktatási intézmények minősítési eljárásával** kapcsolatban. A módosítás értelmében „A minősítő testület által 2006-ban és 2007-ben kiadott „Minősített alapfokú művészetoktatási intézmény” vagy „Kiválóra minősített alapfokú művészetoktatási intézmény” minősítés - 14/B. § (4) bekezdés szerint meghatározott - érvényességi ideje egy évvel meghosszabbodik.”

3) A nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet módosításáról szóló 34/2011. (VI. 24.) NEFMI rendelet

A Magyar Közlöny 2011. évi 69. számában jelent meg a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet módosításáról szóló 34/2011. (VI. 24.) NEFMI rendelet.

- A rendeletmódosítás alapján az óvodai nevelési év rendjében, illetve az iskolai, kollégiumi tanév helyi rendjében ezután meg kell határozni a Nemzeti Összetartozás Napjával kapcsolatos megemlékezés (június 4., a trianoni békediktátum évfordulója) időpontját is. Az iskolai emléknap célja, hogy erősítse a magyarországi és a határon kívül élő magyar gyermekek, tanulók közötti kapcsolatokat, lehetővé tegye közös történelmünk, valamint a Kárpát-medence évezredes múltjának, kultúrájának alaposabb megismerését. A megemlékezésről egyéb jogszabályok is rendelkeznek. Az Országgyűlés a Nemzeti Összetartozás melletti tanúságtételről szóló 2010. évi XLV. törvénnyel június 4-ét a Nemzeti Összetartozás Napjává nyilvánította. A 101/2010. (X. 21.) OGY határozat a Nemzeti Összetartozás napjának iskolai bevezetését szabályozza, továbbá a nemzeti ünnepek, valamint a kiemelkedő fontosságú rendezvények előkészítésének és lebonyolításának rendjéről szóló 1137/2010. (VII. 1.) Korm. határozat is tartalmazza a Nemzeti Összetartozás Napjának időpontját.

- A tanulók mulasztásával kapcsolatosan a rendelet pontosította, hogy a nevelőtestület mikor, milyen mértékű hiányzás esetén tagadhatja meg az osztályozóvizsga letételét. A korábbi rendelkezés alapján a nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatta meg, ha a rendeletben felsorolt egyéb feltételek mellett, az igazolatlan mulasztások száma meghaladta az igazolt mulasztások számát. A jövőben a nevelőtestület az egyéb, a rendeletben most pontosított feltételek fennállása esetén az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz tanítási órát. Pontosításra került – egyéb jogszabályhelyekkel összhangban – a szakmai képzés foglalkozásairól történő mulasztás mértéke is.

- A Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló 2010. évi CLIII. törvény módosította a Közokt. tv.-t. A nem állami, nem helyi önkormányzati fenntartású közoktatási intézmények nyilvántartásba vételével, működésének engedélyezésével, fenntartói tevékenységének törvényességi ellenőrzésével összefüggő feladatok 2011. július 1-jei határidővel átkerültek a fővárosi és megyei kormányhivatalok feladatkörébe, ennek megfelelően a rendeletben is át kellett vezetni a korábbi jegyzői, főjegyzői hatáskörökről rendelkező szabályokban a törvénynek megfelelő változásokat. A közoktatási intézmények működési engedélyének kiadásával kapcsolatban további változás, amely szintén a közoktatási törvény módosított szabályaival való összhangot teremti meg, hogy az engedély, vagy az engedélymódosítás iránti kérelmet főszabály szerint május utolsó munkanapjáig, bizonyos átszervezési döntések esetében (Közokt. tv. 102. § (11) bekezdés) július utolsó munkanapjáig kell benyújtani a területileg illetékes kormányhivatalhoz.

4) A fővárosi és megyei kormányhivatalok oktatási feladataival kapcsolatos aktuális szabályozás

- 2011. január 1-jétől átalakításra került a területi államigazgatási szervezetrendszer, a feladatokat a fővárosi és megyei kormányhivatalok látják el. A kormányhivatalokat a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény hozta létre. Vonatkozó jogszabály még a fővárosi és megyei kormányhivatalokról szóló 288/2010. (XII. 21.) Korm. rendelet. A szervezetrendszer átalakítása következtében több korábban az Oktatási Hivatal által ellátott feladat átcsoportosításra került a kormányhivatalokhoz. Az oktatással kapcsolatos feladatokat a kormányhivatalok törzshivatali részét képező oktatási főosztályok végzik. Az előbb említett változások miatt 2011. január 1-jétől módosításra került az Oktatási Hivatalról szóló 307/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet. A jogszabályi terminológia „a közoktatási feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal” lett.

A módosítás következtében a kormányhivatalokhoz kerültek első fokú hatósági (pl.: kötelező felvételt biztosító oktatási intézmény kijelölése; óvodai felvétel, tanulói jogviszony létrejöttének egyenlő bánásmód követelményeinek megsértése miatti megállapításáról stb.), hatósági ellenőrzési, szabálysértési feladatok, az érettségi vizsgaszabályzatban meghatározottak szerint bizonyos érettségivel kapcsolatos feladatok, a tanulmányok alatti vizsgáztatást végző független vizsgabizottsággal kapcsolatos feladatok, önkormányzati intézkedési tervvel kapcsolatos feladatok, a fejlesztési tanácsi képviselő, továbbá a határon túli diák és pedagógus kedvezmények megállapításával kapcsolatos feladatok. Az érettségi vizsgákkal kapcsolatban a kormányhivatalok több feladatot átvettek az Oktatási Hivaltól. A legfontosabb változás, hogy a vizsgabizottság működtetéséről a középiskolák mellett az Oktatási Hivatal helyett a kormányhivatalok gondoskodnak. Továbbá a középszintű szóbeli

vizsgák napjait az intézmény vezetője a kormányhivatal egyetértésével, az emelt szintű szóbeli vizsgák napjait a kormányhivatal az Oktatási Hivatal egyetértésével állapítja meg. Az emelt szintű vizsgákat továbbra is a Hivatal készíti elő, azonban a kormányhivatalok fogják megszervezni.

A vizsgabizottságok elnökeit alapesetben a kormányhivatalok, az általuk működtetett bizottság esetén a Hivatal bízza meg. Az emelt szintű írásbeli vizsgák feladatlapjainak javításáról a kormányhivatalok gondoskodnak.

A kormányhivatalok másodfokú döntéseket hoznak az érettségi vizsga vizsgabizottságának és a szakmai vizsga vizsgabizottsága elleni törvényességi kérelem tárgyában.

2011. augusztus 31-ig a feladatok jelentős részét azok a kormányhivatalok látták el regionális illetékességgel, amelyek az Oktatási Hivatal volt regionális igazgatóságainak székhelyén működtek.

Fontos változás, hogy az oktatással kapcsolatos – fentebb ismertetett – feladatokat 2011. szeptember 1-jétől teljes körűen már minden megyében a területileg illetékes kormányhivatal látja el.

- A Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló 2010. évi CLIII. törvény módosította a Közokt. tv.-t. **Ennek értelmében a nem helyi önkormányzatok által fenntartott közoktatási intézményekkel kapcsolatos feladatok (pl.: nyilvántartásba vétel; működési engedély kiadása; törvényességi ellenőrzés) 2011. július 1-jétől – a jegyzők, főjegyzők helyett – a kormányhivatalok hatáskörébe kerültek.**

A törvénymódosítás szóhasználata szerint „működést engedélyező szerv” látja el a feladatokat. Ez a fogalom a Kormány általános hatáskörű területi államigazgatási szervét, vagyis a fővárosi és megyei kormányhivatalt jelöli. Az előbbi feladat átcsoportosítás miatt került sor a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény végrehajtásáról szóló 20/1997. (II. 13.) Korm. rendelet módosítására. Fontos itt kiemelni, hogy a törvénymódosítás értelmében a kormányhivatalok rendszeresen, legalább két évente elvégzik a nem helyi önkormányzat által fenntartott nevelési-oktatási intézmények fenntartói tevékenységének törvényességi ellenőrzését.

Lényeges még kiemelni, hogy a fővárosi és megyei kormányhivatalok első fokú hatósági döntései elleni fellebbezést az Oktatási Hivatal bírálja el.

5) A közoktatási intézményben történő foglalkoztatást érintő jogszabályváltozások

A) A Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvényt módosító 2011. évi CV. törvény (a továbbiakban: módosító törvény)

Megjelent: Magyar Közlöny 2011. évi 85. számában, 2011. július 19-én.

Hatályba lépés: a módosítások jelentős része a törvény kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba, azonban bizonyos szabályok a kihirdetést követő hónap első napjától, valamint 2011. december 1-jétől, illetve az átmeneti rendelkezésekben meghatározottak szerint hatályosak. A hatályba léptető rendelkezéseket a módosító törvény 126. §-a tartalmazza.

- A próbaidő tartama harminc nap. Kollektív szerződés, illetve a felek ennél rövidebb vagy hosszabb, de legfeljebb három hónapig, kollektív szerződés rendelkezése alapján legfeljebb hat hónapig terjedő próbaidőt is megállapíthatnak. A próbaidő meghosszabbítása tilos, ettől érvényesen eltérni nem lehet.

A közalkalmazotti jogviszony próbaidőre vonatkozó szabálya tekintetében a hatályos rendelkezés változatlan.

- Ha a munkavállaló, közalkalmazott a gyermek gondozása vagy ápolása miatt kapott fizetés nélküli szabadságát meg kívánja szakítani, a megszakítási szándékát előzetesen közölnie kell a munkáltatóval. A munkáltató, ha a munkavállaló a fizetés nélküli szabadság kezdetétől számított

a) hat hónap letelte előtt kíván munkába állni, a bejelentést követő legfeljebb harminc nap,

b) hat hónap elteltével vagy azt követően kíván munkába állni, a bejelentést követő legfeljebb hatvan nap

elteltével köteles foglalkoztatási kötelezettségének eleget tenni.

- A gyermek gondozása vagy ápolása miatt kapott fizetés nélküli szabadság miatt szünetelő munkaviszonynak, közalkalmazotti jogviszonynak már nem az első évére, hanem csak az első hat hónapjára jár rendes szabadság.

(Hatályos 2011. augusztus 1-jétől, de a szabadságra jogosító idő szabályait a módosító törvény hatálybalépését követően kezdődött fizetés nélküli szabadság esetében kell alkalmazni.)

- Főszabály szerint a szabadság pénzbeli megváltására csak a jogviszony megszűnésekor nyílik lehetőség, a ki nem adott szabadságok tekintetében.

A gyermek ápolása, illetve gondozása céljára kapott fizetés nélküli szabadság megszűnését követően, ha a munkavállaló a gyermek ápolása, gondozása miatt kapott fizetés nélküli szabadság első hat hónapjára járó szabadságot nem kapta meg, azt a felek megállapodása alapján pénzben is meg lehet váltani.

(Hatályos 2011. augusztus 1-jétől, az Mt. 136. § (1) bekezdése szerinti, a gyermek ápolása, illetve gondozása céljára kapott fizetés nélküli szabadság első hat hónapjára járó szabadság pénzbeli megváltásáról szóló megállapodás a módosító törvény hatálybalépését követően lejáró fizetés nélküli szabadság megszűnésekor köthető.)

- Főszabály szerint a szabadságot esedékességének évében ki kell adni. 2011. augusztus 1-jétől hatályos rendelkezés értelmében, a munkavállaló, közalkalmazott betegsége vagy a személyét érintő más elháríthatatlan akadály esetén az akadályoztatás megszűnésétől számított harminc napon belül, ha az akadályoztatás időtartama egybefüggően a 183 napot elérte vagy meghaladta, akkor az akadályoztatás megszűnésétől számított 183 napon belül kell kiadni az esedékesség évében ki nem adott szabadságot. Előzőek értelmében tehát ha a munkavállaló, közalkalmazott 183 napot meghaladó ideig van pl. betegállományban vagy Gyed-en, Gyes-en, akkor, ha újra munkába áll 183 napon belül ki kell adni az előző évi ki nem adott szabadságait.

Ha 183 napnál kevesebb ideig van pl. betegállományban, akkor a munkába állást követő 30 napon belül kell kiadni az előző évi ki nem adott szabadságait.

B) A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvényt módosító 2011. évi CV. törvény

Megjelent: Magyar Közlöny 2011. évi 85. számában 2011. július 19-én.

Hatályba lépés: a kihirdetést követő hónap első napjától, azaz 2011. augusztus 1-jétől.

A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) ezen módosítása azt célt szolgálja, hogy a nők 40 éves szolgálati idővel, korhatártól függetlenül

történő öregségi nyugdíjba vonulása esetére az előrehozott öregségi nyugdíj esetével azonosan alakuljon a jubileumi jutalomra való jogosultság is.

„78. § (3) Ha a közalkalmazott jogviszonya a 30. § (1) bekezdés d), e) vagy f) pontja alapján szűnik meg, részére a megszűnés évében esedékessé váló jubileumi jutalmat az utolsó munkában töltött napon ki kell fizetni.”

C) A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény közoktatási intézményekben történő végrehajtásáról rendelkező 138/1992. (X. 8.) Korm. rendeletet módosító 125/2011. (VII. 18.) Korm. rendelet

Megjelent: Magyar Közlöny 2011. évi 84. számában 2011. július 18-án.

Hatályba lépés: 2011. július 26.

2011. január 1-jén hatályba lépett a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény módosításáról szóló 2010. évi CLXXV. törvény (a továbbiakban: Kjt. módosító törvény). A Kjt. módosító törvény 1. §-a a Kjt. 23. §-ának módosításával lényegében visszaállította a 2009 előtti szabályozást, mely szerint a magasabb vezetői, vezetői beosztás csak megbízással, az eredeti munkakör mellett látható el. Korlátozásra kerül továbbá a megbízás időtartama, így a magasabb vezetői, vezetői megbízás maximálisan 5 évre adható, nincs lehetőség határozatlan idejű megbízás adására.

A Kjt. módosítására tekintettel a közalkalmazottakról szóló 1992. évi XXXIII. törvény végrehajtásáról a közoktatási intézményekben tárgyú 138/1992. (X. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kjt. vhr.) vonatkozó szabályait a törvénnyel összhangba kellett hozni.

A közoktatási intézményben - az intézmény gazdálkodási jogosítványaitól függetlenül -

a) magasabb vezetői megbízásnak minősül:

aa) a helyi és a kisebbségi önkormányzat képviselőtestülete, közgyűlése, a társulási tanács, illetve a fenntartó vezetője vagy megbízottja által adott intézményvezetői megbízás,

ab) a tagintézmény, többcélú intézmény intézményegysége vezetőjének (igazgatójának, óvodavezetőjének, kollégiumvezetőjének) a megbízása,

ac) az intézményvezető-helyettesi megbízás,

ad) a központi műhely vezetői megbízás, a központi műhely vezető-helyettesi megbízás,

ae) a gazdasági, az ügyviteli, a műszaki, a személyzeti intézményvezető-helyettesi megbízás;

b) vezetői megbízásnak minősül:

ba) az intézményegységvezető-helyettesi megbízás,

bb) a tagintézményvezető-helyettesi megbízás,

bc) a tagozatvezetői megbízás,

bd) a gyakorlati oktatás-vezetői megbízás,

be) a gyakorlati oktatás-vezetőhelyettesi megbízás,

bf) a gyakorlóléhely-vezetői megbízás,

bg) a gazdasági, az ügyviteli, a műszaki, a személyzeti vezetői megbízás.

A kormányrendeletből tehát kikerült az úgynevezett magasabb vezetői, valamint a vezetői munkakör, ezek értelemszerűen magasabb vezetői, vagy vezetői megbízásnak minősülnek a törvény erejénél fogva.

A Kjt. rendelkezései szerint a magasabb vezetői, vezetői megbízás legfeljebb öt évre adható, a Kjt. vhr. rendelkezése azonban, a jogszabály adta lehetőséggel élve, a magasabb vezetői, vezetői megbízás időtartamát öt évben határozza meg.

Természetesen az öt év letelte után ismételt határozott idejű vezetői, illetve magasabb vezetői megbízásra kerülhet sor a jogszabályban meghatározottak szerint.

A módosítással bővült a magasabb vezetői, vezetői pótléokra jogosultak köre, azonban a többletjuttatások mértéke változatlan maradt.

Előzőeknek megfelelően az intézményvezető helyettesének, a tagintézmény vezetőjének, többcélú intézményben az intézményegység vezetőjének (igazgatójának, óvodavezetőjének, kollégiumvezetőjének), a központi műhely vezetőjének, a központi műhely vezető-helyettesének, a gazdasági, az ügyviteli, a műszaki, a személyzeti intézményvezető-helyettesnek a magasabb vezetői megbízása, továbbá a vezetői feladatok ellátására szóló megbízás esetén a pótlék mértéke nem lehet kevesebb, mint a pótlékalap

- a) 100%-a, ha a magasabb vezetői, vezetői megbízást a Kjt. vhr. 14/C.§ (1) bekezdés a) pontjában meghatározott intézményben adják,
- b) 130%-a, ha a magasabb vezetői, vezetői megbízást a Kjt. vhr. 14/C.§ (1) bekezdés b) pontjában meghatározott intézményben adják,
- c) 150%-a, ha a magasabb vezetői, vezetői megbízást a Kjt. vhr. 14/C.§ (1) bekezdés c) pontjában meghatározott intézményben adják, illetve
- d) 200%-a, ha a vezetői feladatok ellátása a Kjt. vhr. 5. § (16) és (17) bekezdésében foglaltak alapján történik.

6) A pedagógiai szakszolgálatokról szóló 4/2010. OKM rendelet valamennyi rendelkezésének hatályba lépése

2011. augusztus 1-jén hatályba lépett a pedagógiai szakszolgálatokról szóló 4/2010. OKM rendelet valamennyi rendelkezése. Az újonnan hatályba lépett rendelkezések elsősorban a sajátos nevelési igény megállapítását vagy kizárását szolgáló szakértői és rehabilitációs bizottsági vizsgálat kezdeményezését, lefolytatásának ütemezését érintik.

A rendelet 11. §-a szabályozza a vizsgálat időpontjáról szóló értesítés és a vizsgálat lefolytatásának ütemezését. Ennek megfelelően a vizsgálat kezdeményezésére irányuló kérelem beérkezését követő naptól számított tizenöt napon belül kell a szülőt értesíteni a vizsgálat időpontjáról. Az időpontot úgy kell meghatározni, hogy a vizsgálatra a kérelem beérkezését követő hatvan napon belül sor kerüljön.

Minden gyermek, tanuló esetében komoly szerepe és felelőssége van a vizsgálatot kezdeményező intézménynek, feladata a teljes körű tájékoztatás a vizsgálat lehetséges következményeiről, a szülő jogairól a vizsgálat megállapításaival kapcsolatban, s természetesen a szülő kötelezettségeiről is az eljárás során.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók esetében – az első vizsgálat kezdeményezése esetén – ezek a kötelezettségek bővülnek ki a szakszolgálati esélyegyenlőségi szakértő szerepéről való tájékoztatási kötelezettséggel. Amennyiben a szülő élni kíván a lehetőséggel, hogy gyermeke vizsgálatkor az Oktatási Hivatal által kijelölt szakszolgálati esélyegyenlőségi szakértő legyen jelen, úgy a szülő által aláírt, a vizsgálat kezdeményezésére irányuló kérelem-nyomtatvány egy példányát – az illetékes szakértői és rehabilitációs bizottság részére történő megküldéssel egyidejűleg – az Oktatási Hivatal részére is meg kell küldeni. A szülőnek joga van arra is, hogy olyan nyilatkozatot tegyen, mi szerint nem kíván élni a lehetőséggel, hogy a vizsgálatkor szakszolgálati esélyegyenlőségi szakértő legyen jelen.

A jelenleg az intézményeknél – illetve forgalomban – lévő, a vizsgálat kezdeményezéséhez kötelezően kitöltendő kérelem-nyomtatvány még nem tartalmazza a szakszolgálati

esélyegyenlőségi szakértő kirendeléséhez kapcsolódó megkeresést, nyilatkozatot. Az átmeneti időben ezért külön - a kérelem-nyomtatvány mellékleteként csatolt - íven szükséges a halmozottan hátrányos helyzet tényét, és a vizsgálaton a szakszolgálati esélyegyenlőségi szakértő iránti igényt jelezni. Ezt a mellékletet a szülő, és a szülő részére a vizsgálatmal kapcsolatos tájékoztatást nyújtó szakembernek is alá kell írnia.

A megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenessége miatt (korábbi megnevezéssel: a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető rendellenessége) miatt sajátos nevelési igényű tanulók felülvizsgálatával kapcsolatban – ugyancsak 2011. augusztus 1-jén – hatályba lépett rendelkezés a gyermek, a tanuló hivatalból történő második felülvizsgálatával kapcsolatban rendelkezik az Oktatási Hivatal közreműködéséről. A nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet 4. számú mellékletében foglaltaknak megfelelően a nevelési, oktatási intézmények 2011. június 30-ig megküldték az illetékes szakértői és rehabilitációs bizottság részére azoknak a sajátos nevelési igényű tanulóknak a névsorát, akiknek soron következő hivatalból történő felülvizsgálata a 2011/2012-es tanévben válik esedékessé. A bizottságok a rendelkezésükre álló dokumentáció alapján tudják meghatározni azt a tanulói kört, akik esetében a fenti rendelkezés alkalmazása szükséges. Az eljárás rendjéről, módjáról az érintettekkel közvetlen egyeztetést történik majd.

III. A közoktatási adatszolgáltatással kapcsolatos tudnivalók

A Közokt. tv. 40. §-ának (6) bekezdésében leírtak szerint a közoktatási intézmény, továbbá a közoktatás feladatainak ellátásában közreműködő nem közoktatási intézmény (a továbbiakban együttesen: közoktatási intézmény) köteles a közoktatási információs rendszer (a továbbiakban: KIR) adatbázisába bejelentkezni, és adatokat szolgáltatni. Az adatszolgáltatás elmulasztása az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet 142. §-ának (4) bekezdése alapján szabálysértési tényállást valósít meg. A KIR adatbázis több alrendszerből áll, a legfontosabb alrendszerek közé tartozik a közoktatási intézménytörzs, a személyi nyilvántartó, a statisztikai rendszer, az érettségi adatbázis és a tájékoztató rendszer.

OM azonosító

A KIR közoktatási intézménytörzsében valamennyi működő közoktatási intézmény szerepel. A nyilvántartásba vétellel az Oktatási Hivatal egy hatjegyű azonosítót, ún. OM azonosítót ad ki. A közoktatási intézménytörzs tartalmazza a közoktatási intézmény hivatalos nevét, a jogelőd intézmények OM azonosítóit, az alapító okiratát keltét, a honlap címet, az intézmény típusát, költségvetési szerv esetén a törzskönyvi azonosító számot (PIR szám), az adószámát, az intézményvezető nevét, az ellátott közoktatási feladatokat, valamennyi feladatellátási helyet, közérdekű elérhetőségeket (telefon, e-mail, fax), a maximális férőhelyek számát, és a fenntartói adatokat.

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény végrehajtásáról szóló 20/1997. (II. 13.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 12/A. § és 12/B. § (5)-(6) bekezdéseiben leírtak szerinti formában és tartalommal kell megküldeni az Oktatási Hivatal címére (9001 Győr, Pf. 646.) az OM azonosítóval kapcsolatos jelentést.

2009. október 31-től részben megváltozott a közoktatási intézménytörzs részére előírt adatszolgáltatási rend. Valamennyi okiratot, beleértve a módosított okiratokat és a megszűnéssel kapcsolatos dokumentumokat is, költségvetési szerv esetén a Magyar Államkincstár Törzskönyvi Osztálya, a nem helyi önkormányzatok által fenntartott intézmények dokumentumait a működést engedélyező szerv (kormányhivatal) küldi meg. Fontos, hogy a KIR elektronikus felületén továbbra is a közoktatási intézmény vezetője és a fenntartó képviselője közöl adatokat. Például ha az intézmény több feladatellátási helyen nyújt nevelési-oktatási feladatot, akkor az egyes telephelyeken az ellátott feladatokat az intézmény képviselőjének kell a KIR honlapján elérhető elektronikus adatlapon rögzíteni. Az intézményvezető minden olyan adatért felel, amely nem közhiteles nyilvántartásból kerül a KIR-be (pl. maximális létszám, intézményi elérhetőségi adatok).

Az intézményvezetői és fenntartói adatközlés módja interneten előállított adatlap formátum, amelyet postára adással kell az Oktatási Hivatal győri címére megküldeni. A www.kir.hu honlapon előállítható és kinyomtatható adatlapot kell megküldeni. Elérési útvonal az „internetes” adatlaphoz: www.kir.hu/Intezmenytorzsz/Intezmenyi_adatok_modositasa vagy [OM azonosító igénylés](#).

Ha az Interneten keresztül történő adatrögzítés nem megoldott, az Oktatási Hivatal – kérelemre – engedélyezi az adatok papír alapon történő megküldését. A papír alapú adatközlés esetében az adatlapot az Oktatási Hivatal küldi meg, egyúttal írásban tájékoztatást ad az adatközlés határidejéről, a jelentési kötelezettségről. A papír alapú adatközlés csak abban az esetben engedélyezhető, ha az Internet hozzáférés a településen nem megoldott. Az engedély éves jelentési kötelezettség mellett visszavonásig a KIR valamennyi alrendszerével kapcsolatos jelentés vonatkozásában fennáll.

Az OM azonosítót bevonja az Oktatási Hivatal, ha a fenntartó megszüntette a közoktatási feladatot ellátó intézményét. Szétválás esetén a székhely szerinti intézményé marad a korábban kiadott OM azonosító, az önállóvá vált intézmény részére pedig – az új belépőkre vonatkozó szabályok figyelembevételével – új azonosítót kell kiadni. Két vagy több intézmény összevonása esetén a székhely szerinti intézmény a korábbi OM azonosítójával szerepel továbbra is a KIR adatbázisában, míg a többi megszűnt intézmény OM azonosítóit az Oktatási Hivatal bevonja. Ha az intézményi átszervezéskor vagy fenntartó-váltáskor a közoktatási intézmény megszüntetésére nem került sor, új OM azonosító nem adható ki.

Augusztus-október közötti statisztikai adatközlés

Valamennyi fenntartó – változástól függetlenül – évi egyszeri alkalommal (június 30-ig) pedagógus-munkakörben, illetve nevelő- és oktatómunkát közvetlenül segítő alkalmazotti munkakörben, pedagógiai előadó vagy pedagógiai szakértő munkakörben foglalkoztatottak szerinti bontásban statisztikai célú tájékoztatást köteles arról adni, hogy valamennyi intézménye vonatkozásában hány álláshely megszüntetésére került sor, továbbá hány közalkalmazotti jogviszonyban, illetve munkaviszonyban történő foglalkoztatást, és milyen jogcím alapján szüntettek meg. Amennyiben nem történt személyi változás, úgy az előző tanév adatait kell megadni.

Az elérési útvonal: www.kir.hu honlap, „Pedagógus álláshelyek és foglalkoztatási jogviszonyok megszűnéséről kérdőív”.

A közoktatási intézmény minden év október 31-ig a KIR tájékoztató rendszerében adatokat köteles megadni, továbbá a megváltozott adatokat ezen időpontig köteles átvezetni. Az

adatokat kizárólag a KIR felületén kell rögzíteni. Megszűnt 2009 őszétől a külön adatszolgáltatási kötelezettség azoknak az adatoknak a vonatkozásában, amelyeket a közoktatási intézmény a saját honlapján közzétesz, továbbá az információk pontos helyét közvetlenül elérő hivatkozás megadásával biztosítja a hozzáférést a saját honlapon megjelenített adatokhoz.

Elérési útvonal: www.kir.hu honlapon a SZINFOIR menüpont alatt. (régi neve: KIR-INFO)

Az intézményvezető a közoktatási intézmény október 1-jei állapota szerinti közérdekű adatairól minden év október 15-ig – a KIR-en keresztül és az ott meghatározott formában – statisztikai céllal adatokat közöl. A közölt adatok valódiságáért az intézményvezető felel. A 2011/2012-es tanévre vonatkozóan változott az ún. OSAP adatlap. A módosított adatlap-csomag megtekinthető a www.kormany.gov.hu honlapon. (Közoktatási kérdőívtervezet 2011 címmel tette közzé az adatlapokat 2011. június 7-én a Nemzeti Erőforrás Minisztérium).

Tanulói és alkalmazotti azonosító

A tanulói és alkalmazotti azonosító számokkal és a Közokt. tv. 2. számú mellékletében felsorolt további személyes adatok nyilvántartására szolgáló alrendszerrel kapcsolatban is fennáll az intézményvezető adatszolgáltatási kötelezettsége. Az adatszolgáltatás irányulhat:

- új jogviszony létrehozásával kapcsolatban új szám megkérésére (például az általános iskola első évfolyamára belépők esetében),
- új szám megkérése nélküli új jogviszony létesítésének bejelentésére,
- a jogviszony megszűnésének közlésére.

Tanulói jogviszonyon érteni kell a magántanulói, a vendégtanulói jogviszonyt, a kollégiumi tagsági jogviszonyt, továbbá a fejlesztő felkészítésben, fejlesztő iskolai oktatásban való részvételt is.

A zökkenőmentes tanév biztosítása érdekében az adatszolgáltatással kapcsolatban előírt öt napos határidő megtartása elengedhetetlen.

Az elmúlt időszak tapasztalatai alapján javasolt a nyilvántartott adatok ellenőrzése. A rendelkezésünkre álló információk alapján az intézmények által a KIR-be felvitt adatok nem minden esetben állnak összhangban a születési anyakönyvi kivonatban (személyi igazolványban, ill. egyéb személyazonosításra alkalmas közokiratban) rögzített adatokkal. Pl. ha a tanulónak két keresztnéve van, akkor mind a két nevet fel kell vinni a rendszerbe. Az állandó lakcím, édesanya születéskori neve esetében is előfordultak elírások. Az adatvédelmi törvényben leírtaknak való megfelelés érdekében fontos, hogy minden tanuló és alkalmazott megismerje a tizenegy jegyből álló azonosítóját. Ennek legegyszerűbb módja a KIR adatbázisából kinyomtatható igazolás átadása az érintett részére.

Fontos, hogy 2005 decemberében megszűnt a kék színű igazolólap. Az igazolólap nem volt közokirat, sem hatósági okirat, így annak meglétéhez, hiányához semmilyen joghatás nem fűződik.

2006. január 1-jétől minden bizonyítványkönyv személyi adatok részében köteles az iskola a tanuló azonosító számát feltüntetni. A 2006/2007-es tanévtől kiállított diákigazolványnak kötelező eleme a tanulói azonosító szám. A beiratkozáshoz nem kérhető a szülőtől sem az

igazolólap (sem A/4-es méretű, sem a kék színű kártyalap), sem az azonosító szám külön igazolása, ugyanis az a benyújtott okiratok (bizonyítványkönyv, diákigazolvány) vagy a rögzített személyes adatok alapján az adatbázisból megismerhető.

Pedagógus-igazolvány

2010/2011-es tanévtől új formanyomtatvány jelent meg a pedagógus-igazolvány előállítására. Az új formátumot az új igénylők számára kell használni, illetve a korábban kiállított és szeptember 15-ig érvényesített pedagógus-igazolvány elvesztése, megrongálása esetén, vagy abban az esetben, ha a korábban kiállított igazolványt már nem lehet tovább érvényesíteni.

A formanyomtatvány a Pátria Nyomdától igényelhető meg.

Pedagógus-igazolványt igényelhet az, akit közalkalmazotti jogviszonyban, munkaviszonyban pedagógus, pedagógiai szakértő, pedagógiai előadó, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, pedagógiai felügyelő, szabadidő szervező munkakörben foglalkoztatnak.

A pedagógus-igazolványt a munkáltató a kiállítás évét követően, minden év szeptember 15-ig – a dátum feltüntetésével, aláírásával és bélyegzőjének lenyomatával – érvényesíti. A pedagógus-igazolvány érvényes a kiállítását, vagy az érvényesítését követő év szeptember 15-ig.

Közoktatási diákigazolvány

Irányadó jogszabály: a diákigazolványról szóló 17/2005. (II. 8.) Korm. rendelet. Az iskola közreműködik a diákigazolvány igénylésének lebonyolításában. Az iskola által nyújtott szolgáltatás szorosan kapcsolódik az iskolai feladatok ellátásához, ugyanis az iskola az, amely hitelt érdemlően tanúsítja a tanuló személyazonosságát, a Közokt. tv. alapján jogosult a tanuló személyes adatainak a kezelésére. A tankötelezettség ideje alatt továbbra sem kell a diákigazolványt érvényesítő matricával ellátni.

Tájékoztatásul közöljük, hogy a közoktatási szolgáltatás 2009-től nem ÁFA köteles, így az iskolának e tárgykörben végzett tevékenysége sem minősül áfa köteles szolgáltatásnak, kivéve azt az esetet, ha a közoktatási intézmény gazdasági tevékenységet folytat. A diákigazolványok bevonásáról továbbra sem kell a minisztériumot értesíteni. A diákigazolvány legyártásának feltétele, hogy a KIR-ben nyilvántartott intézményi és tanulói adatok megfeleljenek a valóságnak.

IV. A normatív költségvetési hozzájárulások igénylése, aktualitások 2011. szeptember 1-jétől

A Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetéséről szóló 2010. évi CLXIX. törvény (a továbbiakban: költségvetési tv.) közoktatást érintő változásai 2011. szeptember 1-től az alábbiakban foglalhatók össze.

Maradt a tanévi rendszerű finanszírozás, vagyis a költségvetési tv. **2011. szeptember 1-jétől 2012. augusztus 31-éig is szabályoz.** A 2010. évi költségvetéshez képest csekély mértékű változtatások történtek, elsősorban a finanszírozási rendszer egyszerűsítésére került sor.

1) Változások (új támogatási formák, megszűnő támogatások)

- Az egyházak és társadalmi önszerveződések közcélú és egyéb tevékenységének támogatását szabályozó 42. § (a 2009. évi CXXX. törvényben az 52. § volt) változásai:
 - A közoktatási közfeladatot ellátó egyház a normatív hozzájáruláson és támogatásán túl kiegészítő támogatásra jogosult. Ennek összege a 2010. évi **190.000 Ft-ról 230.000 Ft-ra** emelkedett, amely az egyházat a Közokt. tv. 1. számú mellékletében meghatározottak szerint számított gyermek- és tanulólétszám alapján illeti meg.
 - A közoktatási feladatot ellátó intézményt fenntartó országos kisebbségi önkormányzat ugyanilyen összegű, 230.000 Ft-os **kisebbségi fenntartói kiegészítő támogatásra** jogosult a normatív hozzájáruláson és támogatáson túl.
 - A humánszolgáltatók normatíva-igénylési feltétele kiegészült azzal, hogy **sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók után 2011. szeptember 1-jétől akkor vehető igénybe a normatív hozzájárulás és támogatás, ha az intézmény működési engedélye meghatározza a Közokt. tv. 121. § (1) bekezdés 29. pontja szerint a fogyatékoság típusát is.** Ez a feltétel az önkormányzati fenntartású intézményeknél több éve megtalálható, a 3. számú melléklet Kiegészítő szabályok 10. c) pontja tartalmazza.
 - Új közoktatási megállapodás 2011-ben kizárólag a 2011-ben lejáró megállapodásoknak a 2010. évi támogatási összegéhez képest jelentkező 2011. évi megtakarítás összegének megfelelő 2011. évi támogatási kötelezettséggel köthető. Nem kerülhet sor a meglévő közoktatási megállapodások olyan módosítására, amely a megállapodásból eredő költségvetési támogatási kötelezettség növekedésével járna.
 - Kikerült a költségvetési törvényből az a rendelkezés, amely előírta, hogy amennyiben a nem állami intézményfenntartónak járó normatív hozzájárulás és támogatás, valamint kiegészítő támogatás együttes összege a költségvetési évben meghaladja a 40,0 millió forintot, az elszámolás jogszerűségét független könyvvizsgáló erről szóló nyilatkozatával kell alátámasztani. A könyvvizsgálat költségeit a nem állami intézmény fenntartója viselte.
- A Közokt. tv. 19. § (6) bekezdésében meghatározott, a pedagógusok szakkönyvvásárlásához kapcsolódó költségvetési támogatás megszűnt (a 2009. évi CXXX. törvény 75. § (2) bekezdése tartalmazta).

2) Normatív hozzájárulások (3. számú melléklet)

A) Közoktatási alap-hozzájárulás

A teljesítménymutató összege változatlanul 2 350 000 Ft/teljesítménymutató/év.

A Közokt. tv. 2009-es módosítása lehetővé teszi, hogy az óvoda 2010. szeptember 1-jétől felvegye azt a körzetében lakó gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelmét teljesítette, és maradt szabad helye. Az intézményfenntartók számára ez eddig csupán lehetőség volt, központi költségvetési hozzájárulás nélkül, a forrásról az önkormányzatnak kellett gondoskodnia. 2011. szeptember 1-jétől már ezek után a gyermekek után (vagyis akik 2009. január 1. – és 2009. június 30. között születtek) is igényelhető a közoktatási alap-hozzájárulás.

A három Arany János Program elnevezése és használata pontosításra került a költségvetési törvény mellékleteiben:

Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programja (AJTP)
Halmozottan Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Kollégiumi - Szakiskolai Programja (AJKSZP)

Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Kollégiumi Programja (AJKP)

Az alap-hozzájárulás mindhárom program tanulói után igényelhető (15. c) pont).

Az alapfokú művészetoktatási intézmények központi költségvetési támogatására fordított összeg a 2010. évihez képest nem csökkent, csupán a szerkezete alakult át: az alap-hozzájárulásba beépült az alapfokú művészetoktatáshoz kapcsolódó kiegészítő hozzájárulás és a 460,0 millió forintos központosított előirányzat összege is, az ún. intézménytípus-együttható megemelésével.

Ezzel egyidejűleg az igénylési feltétel szigorúbbá vált azzal, hogy csak a minőségbiztosítási követelményeknek megfelelő – „minősített”, vagy „kiválóra minősített” – alapfokú művészetoktatási intézmények tanulói után igényelhető a hozzájárulás.

Az egységes iskolákban az egységes helyi tanterv alapján oktatott tanulók számát, illetve a Waldorf iskolák kerettantere alapján oktatott azon intézmények tanulóinak számát, amelyek a „minősített”, vagy „kiválóra minősített” címet megszerezték, a mutatószám-számításnál kettővel el kell osztani. A 2010/2011. tanévben ezen iskolák tanulói után alap-hozzájárulásra nem volt jogosult a fenntartó, kiegészítő hozzájárulást igényelhettek.

A minősítéssel nem rendelkező alapfokú művészetoktatási intézmények száma elenyésző, ám 2011 szeptemberéig még ők is megszerezhetik a minősítést.

Változást jelent az is, hogy míg eddig azon a jogcímen kellett figyelembe venni a tanulót, amelyik tanszakra a térítésidej-fizetési kötelezettséget választotta, és a választott képzés keretében számára legalább heti négy foglalkozást biztosítanak, most „*abban az intézetben és azon a jogcímen kell figyelembe venni, amelyik tanszakra az ingyenesség megilleti, illetve a térítésidej-fizetési kötelezettséget – külön jogszabályban meghatározott nyilatkozat megtételével* – választotta, és a választott képzés keretében számára legalább heti négy foglalkozást biztosítanak.”

A kollégiumi, externátusi nevelésben részt vevők után igényelhető teljesítménymutatóba – az alapfokú művészetoktatási intézményekhez hasonló módon, vagyis az ún. intézménytípus-együttható megemelésével – beépült a kollégiumi, diákotthoni lakhatási feltételek megteremtéséhez kapcsolódó kiegészítő normatív hozzájárulás összege.

B) Közoktatási kiegészítő hozzájárulások

A jogcímek alpontjainak jelölése a 2010. évi költségvetési törvénytől eltérően alfabetikusra változott, azonban egyszerűen megfeleltethetők egymásnak, így megkönnyítik az eligazodást /például: a 16.1. jogcím 16. a)-ra változott, a 16.1.2. jogcím 16. ab)-re/.

A „16. ab) Szakmai gyakorlati képzés a szakképzési évfolyamokon” jogcímen szereplő kiegészítő hozzájárulás nem igényelhető a Közokt. tv. 126. § (4) bekezdése szerint szervezett előkészítő 9. évfolyamon tanulók után sem.

Változások a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelésével, oktatásával kapcsolatos hozzájárulásoknál:

A sajátos nevelési igényű tanulók kiegészítő támogatásának fajlagos összege nem változik. A megismerő funkció, vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenessége miatt sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók csoportjába tartozók után biztosított támogatás azonos mértékű – a fajlagos összeg 70%-a – lesz. Megszűnik a támogatás mértékében a sokat vitatott különbségtétel az alapján, hogy a kialakult állapot tartós és súlyos (korábban: organikus okra visszavezethető-e) (korábban ennek támogatása a fajlagos összeg 80%-a volt), vagy sem (korábban ennek támogatása a fajlagos összeg 60%-a volt).

a fejlesztő felkészítéshez kapcsolódó normatíva – már 2011. január 1-jétől – differenciálódott aszerint, hogy a súlyosan, halmozottan fogyatékos gyermekek részére a foglalkozásokat öt-hat éves kor között – az óvodai nevelésnek megfeleltethető ellátásként – biztosítják, vagy – a

magántanulói jogviszonnal azonosítható formában – egyéni fejlesztő felkészítés keretében tankötelezettségüket teljesítik. Előbbi esetben a hozzájárulás fajlagos összege 305 ezer forint maradt, utóbbi esetben pedig 427 ezer forintra emelkedett.

A 16. c) pontban a „Nem magyar nyelven folyó nevelés és oktatás, valamint a roma kisebbségi oktatás” jogcímnél pontosítást tartalmaz a törvény: az igénylésnél nem azt vizsgálja, hogy a kisebbséghez tartozik-e a gyermek, tanuló, hiszen a kisebbséghez tartozás kérdésében senki sem kötelezhető nyilatkozattételre, hanem azt rögzíti, hogy a kisebbségi oktatás irányelve szerinti nevelési program, helyi tanterv alapján biztosított nevelésben, oktatásban vesz részt.

Az „Egyes pedagógiai programok, szakmai feladatok” jogcím változásai:

kikerült az Arany János Programok támogatása, és a központosított előirányzatok között az „Esélyegyenlőséget, felzárkóztatást segítő programok támogatása” között önálló pontban kapott helyet, kiegészülve a „Pedagógiai programok támogatása” jogcímen belül ugyanerre a feladatra kapott támogatással. Ezzel az Arany János Programok szétaprózott támogatási rendszere áttekinthetőbbé, könnyebben kezelhetővé vált;

kikerült a minősített alapfokú művészetoktatási intézmények támogatása is, annak összege a már említett módon a teljesítménymutatóba épült be;

két új jogcím jelent meg, mindkettő a központosított előirányzatok közül került át a normatív hozzájárulások közé:

a középszintű érettségi vizsga és a szakmai vizsga lebonyolítása (fajlagos összeg: 6.000 Ft/fő/év). A támogatás kizárólag a Közokt. tv. 114. §-ában meghatározott ingyenes vizsgák után vehető igénybe, az igénylés alapja a kimenő évfolyamokon tanulók október 1-jei statisztikai létszáma.

a szakmai, informatikai fejlesztési feladatok támogatása (fajlagos összeg: 1.750 Ft/fő/év). A helyi önkormányzat az általa fenntartott általános iskolákban, gimnáziumokban, szakközépiskolákban, szakiskolákban gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézményekben az általános műveltséget megalapozó iskolai évfolyamokon nappali oktatásban részt vevő tanulók október 1-jei statisztikai létszáma alapján igényelheti.

Az „Intézményi társulás óvodájába, általános iskolájába járó gyermekek, tanulók támogatása” jogcím [16. g) pont] fajlagos összege 36.300 Ft-ról 32.000 Ft-ra csökkent. A 2008. előtt alakult társulásoknál a hozzájárulás az 5-8. évfolyamos tanulók után akkor igényelhető, ha a 2011/2012. tanévben az 5-8. évfolyamon szervezett osztályban tanulók esetében az osztály átlagléttszáma eléri a Közokt. tv. 3. számú melléklete I. Létszámhatárok cím alatti osztály átlagléttszámának 60%-át.

C) Szociális juttatások, egyéb szolgáltatások:

A kedvezményes óvodai, iskolai, kollégiumi étkeztetés normatívájába beépült a „Kiegészítő hozzájárulás a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő 5-7. évfolyamos általános iskolai tanulók ingyenes étkeztetéséhez” kapcsolódó, 20.000 Ft/fő/év fajlagos összegű éves előirányzat. Az ingyenes étkeztetés kiterjed jövőre a 8. évfolyamos rászoruló tanulóakra is. A megszűnő jogcím előirányzatából a fajlagos összeg hatvanötezer 65.000 forintról 68.000 forintra emelkedik.

Az „Általános hozzájárulás a tanulók tankönyvellátásához” jogcím megszűnik, előirányzata beépül a „Tanulók ingyenes tankönyvellátása” jogcímbe. Ezután csak a rászorulóknak jár a kétezer forinttal magasabb fajlagos összegű (10.000 Ft/fő/év helyett 12.000 Ft/fő/év) normatíva.

3) Központosított előirányzatok (5. számú melléklet)

A „Kiegészítő támogatás nemzetiségi nevelési, oktatási feladatokhoz” előirányzathoz tartozó támogatandó feladatok közül az arra fordított támogatás összegével együtt kikerült „a szomszédos országokkal kötött kisebbségvédelmi megállapodások alapján működő kisebbségi vegyes bizottságok kormányhatározattal kihirdetett nemzetiségi közoktatási intézmények kisebb rekonstrukciójára vonatkozó ajánlásainak teljesítéséhez, valamint az anyaországi kapcsolattartás feladataihoz” igényelhető támogatás.

Az „Esélyegyenlőséget, felzárkóztatást segítő támogatások” előirányzathoz tartozó „Esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések támogatása” (képeség-kibontakoztató, integráció felkészítés, óvodai fejlesztő program támogatása) és „Az integrációs rendszerben részt vevő intézményekben dolgozó pedagógusok támogatása” jogcím a forrással együtt átkerült az egyenlő bánásmód biztosításáért és társadalmi felzárkózásért felelős miniszter hatáskörébe.

A pedagógusok anyagi ösztönzését szolgáló két másik támogatás – a sajátos nevelési igényű gyermekekkel foglalkozó gyógypedagógusok, valamint az osztályfőnöki feladatot ellátók támogatása – átkerült a kötött felhasználású normatívák közé a 8. számú mellékletbe.

Az „Egyes sajátos közoktatási feladatok támogatása” jogcím kiegészül a beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarokkal küzdő gyermekek, tanulók óvodai nevelésével, illetve iskolai nevelésével és oktatásával kapcsolatos feladatok ellátásának támogatásával, a pedagógiai szakszolgálatok szervezése, valamint a pedagógus szakvizsga, továbbképzés, szakmai szolgáltatások támogatása pedig átkerül a kötött felhasználású támogatások közé.

Jogcím	Előirányzat (millió Ft/év)
5. Kiegészítő támogatás nemzetiségi nevelési, oktatási feladatokhoz	903,0
11. Esélyegyenlőséget, felzárkóztatást segítő támogatások	
a) Esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések támogatása (már nem a NEFMI-nél)	3.750,0
b) Az integrációs rendszerben részt vevő intézményekben dolgozó pedagógusok anyagi támogatása (már nem a NEFMI-nél)	3.420,0
c) Arany János Programok támogatása	1.200,0
d) Egyes sajátos közoktatási feladatok támogatása	800,0
- nappali rendszerű oktatásban részt vevő sni gyermekek, tanulók példányszámú tankönyveinek beszerzése	
- szakiskolai felzárkóztató oktatás	
- iskolai gyakorlati oktatás a szakközépiskola 11-12. évfolyamán	
- nem magyar állampolgárok központi ped. program alapján történő oktatása	
- gyermekgyógyüdülőben, eü. intézményben, rehab. intézményben gyógykezelés alatt álló tanulók	
- iskolapszichológusi hálózat fejlesztése a többcélú kistérségi társulásokban	
- beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarokkal küzdő gyermekek, tanulók nevelése, oktatása	

4) Normatív, kötött felhasználású támogatások (8. számú melléklet)

1. A pedagógiai szakszolgálat támogatásának fajlagos összege 900 ezerről 1.200 ezer forintra emelkedett, előirányzata 4 868,0 millió forintra nőtt.
2. A központosított előirányzatok közül került át „A pedagógus szakvizsga, továbbképzés, szakmai szolgáltatások igénybevételének támogatása”, a feladathoz kapcsolódó 2010. évi ráfordításoknál magasabb előirányzattal (1.416,1 millió forint, fajlagos összeg: 10.500 Ft/fő/év).

3. A „Támogatás egyes pedagóguspótlékok kiegészítéséhez” jogcím a már említett 2 pótlék (osztályfőnöki, illetve gyógypedagógiai) a központosított előirányzatok közül került ide.

5) A többcélú kistérségi társulások közoktatási feladatainak támogatása (a Belügyminisztériumhoz tartozik)

- A többcélú kistérségi társulások közoktatási feladatainak támogatási jogcímei nem változtak, a fajlagos összegek emelkedtek több helyen, valamint néhány igénylési feltétel pontosítása történt meg, illetve módosult (pl.: gyógytestnevelés, nevelési tanácsadás, logopédiai ellátás esetében).
- Új elem: a többcélú kistérségi társulás a vállalt közoktatási szakszolgálati feladatot elláthatja az általa fenntartott intézményben, vagy – megállapodás alapján – helyi önkormányzat, önkormányzati társulás fenntartásában működő intézmények útján, illetve **most már központi költségvetési szerv fenntartásában működő intézmények útján is**, a pedagógiai szakszolgálatokról szóló 4/2010. (I. 19.) OKM rendeletben foglaltaknak megfelelően.

Jogcím	Fajlagos összeg (Ft/fő/év) 2010/2011. tanév	Fajlagos összeg (Ft/fő/év) 2011/2012. tanév
2.2.1. Közoktatási intézményi feladat		
a) Bejáró gyermekek, tanulók alapján járó támogatás		
- többcélú kistérségi társulás által fenntartott intézmény	98.000	100.000
- intézményi társulás által fenntartott intézmény óvodás és 1-4. évfolyamos tanulói	70.000	70.000
- intézményi társulás által fenntartott intézmény 5-8. évfolyamos tanulói	78.000	90.000
b) Autóbusszal utaztatott gyermekek, tanulók	70.000	80.000
c) A többcélú kistérségi társulás által fenntartott egységes iskola 9-13. évfolyamára bejáró tanulók	100.000	100.000
d) Tagintézményi támogatás	70.000	90.000
e) Kistélepusi tagintézményi támogatás	16.710	21.000
2.2.2. Közoktatási szakszolgálati feladat		
Továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás	2.000	2.000
Nevelési tanácsadás, gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás, fejlesztő felkészítés, logopédiai ellátás, gyógytestnevelés	11.000	14.000

V. Tehetséggondozás, tehetségsegítő programok, diákolimpiák eredménye

Nemzeti Tehetség Program

Az Országgyűlés 2008-ban döntött arról, hogy 20 éves időszakban kiemelt figyelmet kell fordítani a tehetségsegítésre, a tehetséggondozásra. A jó képességű diákok felkutatása, tehetségük kibontakozásának anyagi és erkölcsi támogatása ugyanis hozzájárul a sikeres, személyre szabott életpálya megvalósulásához, közvetve pedig a tudásalapú innovatív társadalom létrejöttéhez, a gazdasági növekedéshez és a magasabb versenyképességhez.

A Nemzeti Tehetség Program 2009-2010. évekre meghatározott rövid távú prioritásai az alábbi területeket érintették:

- a) a tehetségsegítő hagyományok őrzése és gazdagítása,
- b) a tehetségsegítő programok integrált rendszerének létrehozása,
- c) egyenlő hozzáférés biztosítását a tehetségsegítés területén,
- d) a tehetséges fiatalok társadalmi felelősségének növelése,
- e) a tehetségsegítő személyek és szervezetek munkájának megbecsülése,
- f) a tehetség fejlesztése és annak hasznosulását segítő környezet kialakítása.

A Program részben hazai forrásból a Nemzeti Tehetség Alapból, részben pedig uniós támogatással a Magyar Génius Integrált Tehetségsegítő Programon keresztül valósult meg. A meghirdetett 31 pályázati felhívásra 5479 pályamű érkezett, amelyekből 2300 részesült mintegy 1.504.972.065 Ft támogatásban. Közel 400 000 óvodás, tanuló, felsőoktatási hallgató vett részt a megvalósított projekteken.

Kiemelt figyelmet kapott az esélyegyenlőség, az egyenlő hozzáférés biztosítása, ezért az elmúlt két évben konkrét célcsoportként jelentek meg a hátrányos/halmazottan hátrányos helyzetű, vagy otthon nyújtó/utógondozói ellátásban részesülő, illetve fogyatékkal élő gyermekek és fiatalok.

A hazai köz-, és felsőoktatással érintett tehetségeken túlmenően a Program fókuszált a határon túli magyar nyelvű már meglévő hagyományokkal rendelkező tehetségsegítő műhelyek működtetésére, illetve új kezdeményezésekre, valamint a széleskörű együttműködés kialakítására is. A határon túlról Szerbiából, Szlovákiából, Ukrajnából és Romániából egyaránt érkeztek nyertes pályázatok.

A Program fontos feladatának tekintette a tehetségpontok hálózatának kiépítését, jelenleg közel ötszáz ilyen szervezet segíti a tehetségek felkutatását, fejlesztését, nyújt tanácsadást a diákok, szülők és a programokban résztvevő szakemberek részére. A Génius Program keretében több mint 10.000 tehetségsegítő – köztük sok szülő – képzése indult el.

Az elmúlt két évben a Nemzeti Tehetség Program egyik legnagyobb eredménye az, hogy pedagógusok, szakemberek, szülők százai ismerkedtek meg a tehetségsegítés-, gondozás elméleti, de még inkább gyakorlati kérdéseivel. Tudatosult, hogy a tehetség felismeréséről a komplex személyiségfejlesztésig tartó út bárki számára bejárható, a folyamat középpontjában álló gyermekek, tanulók képességeinek kibontakoztatása, az elért sikerek valamennyi érintett számára gazdagító, életre szóló közös élményt jelentenek.

Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programja

Az Arany János Tehetséggondozó Program célja az esélyteremtés és tehetséggondozás azon hátrányos társadalmi-gazdasági háttérrel rendelkező, tehetséges tanulók számára, akik a program segítségével nélkülözhetetlenül nem jutnának el felsőoktatási intézményekbe. A programba bekerülő tanulók képességeinek és személyiségének fejlesztése az oktatás tartalmának korszerűsítése, minőségének fejlesztése által valósul meg.

A Program szakmai követelményeit a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről, valamint egyes oktatási jogszabályok módosításáról szóló 17/2004. (V. 20.) OM rendelet,

valamint a kollégiumi nevelés országos alapprogramjának kiadásáról szóló 46/2001. (XII. 22.) OM rendelet szabályozza.

A 2011/2012. tanév rendjéről szóló rendelet 3. számú mellékletében foglaltak szerint a tárcsa 2011. szeptember 16-ig hirdet pályázatot a Programba történő jelentkezésről.

Diákolimpiák eredményei

2011-ben öt (biológiai, filozófiai, fizikai, kémiai, informatika, matematikai) nemzetközi diákolimpián vett részt magyar csapat. Olimpikonjaink két arany-, kilenc ezüst-, kilenc bronzérmes és öt dicséretes eredményt értek el.

Az országok közötti versenyben a biológiai olimpián 8. helyezést ért el csapatunk, csak Távol-keleti országok és az Egyesült Államok előzött meg minket, így Európában ez messze a legjobb teljesítmény.

A kémiai olimpián az országok közötti nem hivatalos pontversenyben (Kína, Korea, Oroszország, Indonézia, USA, Thaiföld, Szingapúr és Kanada után) a 9. helyen végzett a magyar csapat, az EU tagállamok közül Magyarország szerepelt legjobban. Sályi Gergő, ELTE Apáczai Csere János Gyakorló Gimnázium 10. évfolyamos tanulója aranyérmes lett (tanára Villányi Attila), aki ebben az évben az Irinyi János Országos Kémiaversenyen, az Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyen szintén kémiából, a Szegedi Egyetem által meghirdetett VegyÉszTornán is első helyezést ért el.

A tavasszal megrendezésre került Európai Unió Természettudományos Diákolimpián mindkét csapat aranyérmes kapott, az A-csapat 20 ország 40 csapata közül az abszolút első, a B-csapat pedig a harmadik helyen végzett.

A matematikából, fizikából, informatikából és környezettudományból meghirdetett, angol nyelven folyó Ifjú Kutatók 18. Nemzetközi Konferenciáján egy ezüst és egy bronzérem, egy különdíj és az Innovációs különdíj lett a csapat eredménye.

VI. Alapfokú művészetoktatás

Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet (továbbiakban: alapfokú művészetoktatási rendelet) módosítása kihirdetésre került és hatályba lépett a 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelet által. A rendelet frissítését az elmúlt több mint 10 év gyakorlata, tapasztalata alapján, illetve a művészetoktatás nemzetközi trendjeinek figyelembe vételével, szakértők bevonásával végeztük el. Az alapfokú művészetoktatási rendelet módosítása által indukált kötelező feladatokat a Nemzeti Erőforrás Minisztérium közzétette a Kormányzati portálon „Az iskolák működését átalakító intézkedések szabályainak összefoglalója” című dokumentumban.

A módosult rendelet értelmében a 2011/2012-es tanévtől kezdve felmenő rendszerben kell bevezetni az alapfokú művészetoktatási intézményekben az új követelményeket, tantervi programokat. A NEFMI rendelet hatálybalépését megelőzően folytatott képzések kifizető rendszerben folytathatók, oly módon, hogy a tanulmányaikat már megkezdett tanulók azt legkésőbb a 2026/2027. tanévig be tudják fejezni. Az intézmények minősítése szempontjából fontos tényező, hogy szinte mindegyik művészeti ágban történtek tanszakátnevezések. A rendelet aktualizálásának egyik alapvető célja volt, hogy ne jelentsen többletterhet se fenntartói, se képzési oldalról, de a szükséges pontosítások, ésszerűsítések beépülhessenek. Ennek szellemében az összeolvadások/szétválások, átnevezések miatt nevében megváltozott, de tartalmilag, pedagógiaiilag változatlan, már minősült tanszakokat nem kell újra minősíteni. A Kormányzati portálon található „Az alapfokú művészetoktatási intézményekben oktatott tanszakok régi és új elnevezéseinek megfeleltetése” című

közleményben a Nemzeti Erőforrás Minisztérium – a művészeti ágak szakmai szervezeteivel együttműködve – közzétette az átállás segítése és a jogszerű működés biztosítása érdekében a régi és új tanszakelnevezések megfeleltetési listáját.

A másik, minősítéssel kapcsolatos hangsúlyozandó tényező, hogy 2011/2012. tanév rendjéről szóló rendelet rögzíti, hogy a minősítő testület által 2006-ban és 2007-ben kiadott „Minősített alapfokú művészetoktatási intézmény” vagy „Kiválóra minősített alapfokú művészetoktatási intézmény” minősítés érvényességi ideje egy évvel meghosszabbodik. Ezen rendelkezés a közoktatás minőségbiztosításáról és minőségfejlesztéséről szóló 3/2002. (II. 15.) OM rendelet 17. §-ba átmeneti rendelkezésként épült be.

VII. Érettségi vizsgák

A 2011/2012. tanévre vonatkozó, az érettségi vizsgákkal kapcsolatos jogszabályi változások

- Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet módosításáról szóló 347/2008. (XII. 31.) Korm. rendelet 3-22. §-a 2012. április 1-jén lép hatályba azzal, hogy a 3-22. §-sal megállapított általános vizsgakövetelményeket a 2011/2012. tanév május-júniusi vizsgaidőszak vizsgáinak megszervezésekor kell először alkalmazni. Ennek értelmében 2012. április 1-jétől módosulni fog a vizsgaszabályzat 2. számú melléklet Első részének táblázata, továbbá az alábbi vizsgatárgyak esetében az általános vizsgakövetelmények:

- egészségügyi alapismeretek,
- szociális alapismeretek,
- oktatási alapismeretek,
- gépészeti alapismeretek,
- elektronikai alapismeretek,
- informatikai alapismeretek,
- vegyipari alapismeretek,
- építészeti és építési alapismeretek,
- könnyűipari alapismeretek,
- faipari alapismeretek,
- nyomdaipari alapismeretek,
- közlekedési alapismeretek (közlekedési-üzemvitel, közlekedéstechnika) (a jelenlegi közlekedési alapismeretek két részre bomlik majd),
- környezetvédelmi-vízgazdálkodási alapismeretek,
- közgazdasági alapismeretek (üzleti gazdaságtan, elméleti gazdaságtan),
- ügyviteli alapismeretek,
- kereskedelmi és marketing alapismeretek (jelenlegi megnevezése: közgazdasági-marketing alapismeretek),
- vendéglátás-idegenforgalom alapismeretek (jelenlegi megnevezése: vendéglátó-idegenforgalmi alapismeretek),
- mezőgazdasági alapismeretek,
- élelmiszer-ipari alapismeretek.

A vegyipari alapismeretek vizsgatárgy esetében az eddigi szóbeli vizsgarészt gyakorlati vizsgarész váltja fel, továbbá a közgazdasági alapismeretek (üzleti gazdaságtan) vizsgatárgy esetében emelt szinten is biztosított lesz az írásbeli és a szóbeli vizsgázás lehetősége.

- Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) vizsgaszabályzat (a továbbiakban: vizsgaszabályzat) módosításának következményeként **az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendelet** (a továbbiakban: OM rendelet) melléklete is a fent felsorolt vizsgatárgyak részletes követelményei és vizsgaleírásai vonatkozásában módosításra kerültek a 22/2009. (IV. 22.) OKM rendelettel, melynek 59. §-ának értelmében a módosító rendelet 34-52. §-a 2012. április 1-jén lép hatályba azzal, hogy a 34-52. §-sal megállapított vizsgakövetelményeket a 2011/2012. tanév május-júniusi vizsgaidőszak vizsgáinak megszervezésekor kell először alkalmazni.

- Megjelent a Magyar Közlönyben a 172/2011. (VIII. 24.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet és a felsőoktatásban részt vevő hallgatók juttatásairól és az általuk fizetendő egyes térítésekről szóló 51/2007. (III. 26.) Korm. rendelet módosítása. A módosító rendelet 1. §-a szerint a jövőben a kormányhivatal által a tantárgyi bizottság működési helyszínéül felkért közoktatási intézmény a tantárgyi bizottság működéséhez szükséges, az OM rendelet egyes vizsgatárgyakra vonatkozó vizsgaleírásaiban felsorolt a vizsgabizottságot működtető intézmény által biztosítandó és a vizsgán használható segédeszközöket térítésmentesen bocsájtja a kormányhivatal rendelkezésére.

A módosító rendelet 2. §-a a körzetközponti jegyzői feladatok ellátására vonatkozik, mely szerint pontosításra kerül a székhely szerinti, illetőleg a telephely szerinti körzetközponti jegyzők illetékességének kérdése. Ezen két rendelkezés a megjelenést követően hatályba lép.

A vizsgaszabályzat hatályos 61/A. §-ának szabályozása szerint a katonai alapismeretek választható közismereti vizsgatárgyból emelt szinten is biztosítani kell az érettségi vizsgáztatás lehetőségét. A módosító rendelet a katonai alapismeretek érettségi vizsgatárgy általános vizsgakövetelményeit cseréli, melyben középszinten az eddigi gyakorlati vizsgarészt szóbeli vizsgarész váltja fel, illetőleg az emelt szintű érettségi vizsga általános követelményeit határozza meg. A módosító rendelet Magyar Közlönyben történő megjelenését követően a katonai alapismeretek érettségi vizsgatárgy részletes követelményeinek módosítása az OM rendeletben is szükségessé válik. A szabályozás 2013. január 1-jén lép hatályba, melynek értelmében a katonai alapismeretek érettségi vizsgatárgy módosított vizsgakövetelményeit a 2012/2013. tanév május-júniusi vizsgaidőszak érettségi vizsgáinak megszervezésekor kell először alkalmazni.

VIII. Az iskolai tankönyvellátás és tankönyvtámogatás, tankönyvár a 2011/2012-es tanévben

A 2011/2012. tanév közoktatási tankönyvjegyzékén **3697 féle közismereti tankönyv** szerepel. A hivatalos tankönyvjegyzék a december 31-i megjelenése után fokozatosan bővül, mert az engedélyezési eljárást követi a közzététel, ezáltal az iskolák a legfrissebb fejlesztéseket is azonnal megismerhetik. A szakoktatásban résztvevő tanulók számára **867 féle szakképzési kiadvány** áll rendelkezésre. A digitális tananyag tankönyvtípusai is felkerültek már a tankönyvjegyzékre. A kiadók élnek a lehetőséggel, és a legkülönbözőbb tankönyvtípusokra érkeznek a tankönyvvé nyilvánítási kérelmek. A tanulólétszám csökkenése mellett megállapítható a kiadott tankönyvek darabszámának erőteljes növekedése. A tankönyvkiadásban részt vevő kiadók számának változására jellemző a koncentráció, illetve a

kis kiadók megszűnése. Ma 72 kiadó ajánlatában jelennek meg a tankönyvek. A tankönyvforgalom 90%-ából ugyanaz a 10 kiadó részesül évek óta.

A szakmai irányítás, illetve a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott **szakmai, minőségi követelmények érvényesítése a tankönyvvé nyilvánítási eljárás keretei között történik**, amely hatósági eljárás. Az eljárás nem formális, kiszűri a pedagógiai, tudományos, etikai, kötetési problémákat tartalmazó könyvek, kéziratok megjelentetését. Ugyanakkor a kiadók számára biztosítva van a javítás, kiegészítés lehetősége.

Az állam a legnagyobb finanszírozója a tankönyvellátásnak a 2003-ban bevezetett, rászorultsági alapon működő támogatási normatíva juttatása révén. Kismértékben változtak az állami tankönyvtámogatás elosztási szabályai. Az ingyenes tankönyvellátásra jogosult tanulók után igényelhető normatív támogatás mértéke 12 000 forintra emelkedett (előző évben 10 000 forint). Megszűnt viszont a minden tanuló után a fenntartók által igényelhető 1 000 forintos általános, állami hozzájárulás.

A tanulólétszám csökkenése, a tankönyvek darabszáma és az értékesítés összegének növekedése mellett az **állam 50% körül finanszírozza** a jogosultak ingyenes tankönyvellátását. A kb. 7 milliárd forint közpénz hatékony felhasználása érdekében ma már **csak a hivatalos tankönyvjegyzékről rendelhetnek** az iskolák. Az oktatásért felelős miniszter a Tankönyves Vállalkozók Országos Testülete véleményének kikérésével és szakképzési tankönyvek esetében a szakképesítésért felelős miniszter egyetértésével kialakított **árkorlátot tesz közzé évente**, ami maximált fogyasztói árképzést biztosít.

A tankönyvpiac rendjéről szóló törvény szerint **ingyenesen kell biztosítani a tankönyveket** minden olyan tanuló részére, aki

- tartósan beteg,
- testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos,
- pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl. dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar),
- három- vagy többgyermekes családban él,
- nagykorú és saját jogán családi pótlékra jogosult,
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül.

Az ingyenes tankönyvellátás biztosítására azonban az iskolának több lehetősége is van. Az iskolától történő tankönyv-kölcsönzés, napköziben, tanulószobában való elhelyezés, használt tankönyvek biztosítása, illetőleg tankönyvek megvásárlásához nyújtott pénzbeli támogatás útján is rendelkezésre bocsáthatja a tankönyveket az intézmény az arra jogosultak számára.

A gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő – nevelőszülőnél, gyermekotthonban, vagy más bentlakásos intézményben nevelkedő – ideiglenes hatállyal elhelyezett, átmeneti vagy tartós nevelésbe vett tanuló után nem vehető igénybe a normatív kedvezmény.

A támogatás hatékony hasznosítása érdekében a tankönyvpiac rendjéről szóló törvény első helyen említi a könyvtári beszerzéseket, az ingyenes tankönyvellátásnak a könyvtári állományból kölcsönzés útján történő biztosítását.

IX. A hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók támogatása

Hátrányos helyzetű gyermek, tanuló az, akinek családi körülményei, szociális helyzete miatt rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította; e csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben (a továbbiakban: Gyvt.) szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint – óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetében a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen; halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.
(Közokt. tv. 121. § (1) bekezdés 14. pont.)

1) Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, az esetenkénti pénzbeli támogatásnak, valamint a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére, melyek az alábbiakban kerülnek ismertetésre.

A Gyvt. 20. § (1)-(3) bekezdése szerint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását a szülő vagy más törvényes képviselő, illetve a nagykorú rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult a lakcíme szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál terjeszti elő.

A feltételek fennállása esetén a települési önkormányzat jegyzője 1 év időtartamra megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát.

Az egyéb jogosultsági feltételek fennállása esetén nagykorúvá válása után is jogosult a gyermek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, ha

- nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és 23. életévét még nem töltötte be, vagy
- felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak körét a Gyvt. 19. § (2) bekezdése határozza meg. A települési önkormányzat jegyzője megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg:

a) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (a továbbiakban: az öregségi nyugdíj legkisebb összege) a 140%-át,

aa) ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy

ab) ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy

ac) ha a nagykorúvá vált gyermek megfelel a 20. § (3) vagy (4) bekezdésében foglalt feltételeknek;

b) az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 130%-át az a) pont alá nem tartozó esetben, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen a (7) bekezdésben meghatározott értéket.

Az egy főre jutó jövedelem megállapításánál a 131. § (2) bekezdését kell alkalmazni. Ettől eltérni akkor lehet, ha a jövedelmi viszonyokban igazolható ok miatt tartós romlás vélelmezhető.

Vagyon alatt azt a hasznosítható ingatlant, járművet, továbbá vagyoni értékű jogot kell érteni, amelynek egy főre jutó értéke a gyermeket gondozó családban

- külön-külön számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének húszszorosát, vagy

- együtt számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hetvenszeresét meghaladja, azzal, hogy nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben a szülő vagy a tartásra köteles más törvényes képviselő életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általuk lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra tekintettel fenntartott gépjármű.

A települési önkormányzat jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjában,

b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjában

pénzbeli támogatást folyósít, melynek összege a 2010. évihez hasonlóan 2011-ben is 5 800 forint.

2) Kedvezményes gyermekétkeztetés

A költségvetési tv. 3. sz. mellékletének 17. pontja alapján támogatás igényelhető az óvodában, az iskolában nappali rendszerű oktatásban, továbbá kollégiumban részt vevő azon gyermekek, tanulók után, akik számára a Gyvt. 148. § (5) bekezdése alapján 50%-os normatív étkezési térítési-díj kedvezmény, vagy ingyenes étkeztetés biztosított.

Az óvodás, az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek után normatív kedvezményként kell biztosítani az intézményi térítési díj 100%-át.

Az e körbe nem tartozó, de

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő tanulók után,
- a három- vagy többgyermekes családoknál gyermekenként,
- a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermekek, tanulók után

az intézményi térítési díj 50%-át kell normatív kedvezményként biztosítani.

A normatív kedvezményt a tanuló után a nappali rendszerű oktatásban való részvétele befejezéséig kell biztosítani, de a kedvezményre való jogosultság csak egy jogcímen vehető igénybe.

A gyermek lakóhelye szerint illetékes önkormányzat, illetve – ha a gyermek közoktatási intézményben részesül étkezésben – a nevelési-oktatási intézmény vezetője – a fenntartó által megállapított szabályok keretei között – a gyermek egyéni rászorultsága alapján további gyermekenkénti kedvezményt állapíthat meg.

Közös háztartásban élőként kell figyelembe venni:

- a tizennyolc éven aluli,
- a huszonöt évesnél fiatalabb, közoktatásban nappali rendszerű oktatásban részt vevő, illetve felsőoktatásban nappali tagozaton tanulót, valamint
- az életkortól függetlenül a tartósan beteg vagy súlyos fogyatékos gyermeket.

A központi költségvetésből lehívható hozzájárulás fajlagos összege 68 000 forint/fő/év.

Nem jár a tanulónak kedvezmény azon étkeztetésére, amely kedvezményre – a szakképzésre vonatkozó rendelkezések szerint létrejött – tanulói szerződése alapján már jogosult. A gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő – nevelőszülőnél, gyermekotthonban, vagy más bentlakásos intézményben nevelkedő – ideiglenes hatállyal elhelyezett, átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek után nem vehető igénybe a normatív kedvezmény.

A költségvetési tv. 62. §-ának (1)-(2) bekezdése alapján a nevelő szülői díj legalacsonyabb összege – gyermekenként, fiatal felnőttként 2011-ben 15 000 forint/hó, míg a hivatásos nevelő szülői díj legalacsonyabb összege 135 000 forint/hó.

3) Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra a Gyvt. 20/B §-a alapján az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles, és nyugellátásban, vagy baleseti nyugellátásban, vagy nyugdíjszerű rendszeres szociális pénzellátásban, vagy időskorúak járadékában részesül.

A kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra való jogosultságot a gyám lakcíme szerint illetékes települési önkormányzat jegyzője – határozatlan időre – állapítja meg, melynek havi összege – gyermekenként – az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 22%-a.

A települési önkormányzat jegyzője annak a gyámul kirendelt hozzátartozónak, akinek kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra való jogosultsága

- a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjában - az augusztus hónapra járó kiegészítő gyermekvédelmi támogatás összege mellett -

- a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjában - a november hónapra járó kiegészítő gyermekvédelmi támogatás összege mellett - pótlékot folyósít, melynek összege 2011-ben 8400 forint.

A kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra való jogosultság feltételeit a települési önkormányzat jegyzője évente legalább egyszer felülvizsgálja.

4) Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

A települési önkormányzat képviselő-testülete a gyermeket a rendeletében meghatározott mértékű rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesíti, a Gyvt. 21. §-a alapján, ha a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került. Elsősorban azokat a gyermekeket, illetve családokat kell alkalmanként rendkívüli támogatásban részesíteni, akiknek az ellátásáról más módon nem lehet gondoskodni, illetve az alkalmanként jelentkező többletkiadások – különösen a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartása, a gyermek fogadásának előkészítéséhez kapcsolódó kiadások, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásának, illetve a gyermek családba való visszakerülésének elősegítése, betegség vagy iskoláztatás – miatt anyagi segítségre szorulnak.

A rendkívüli támogatás iránti kérelmet a szülő vagy más törvényes képviselő a lakcíme szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál vagy az önkormányzat rendeletében meghatározott szervnél terjeszti elő.

5) Óvodáztatási támogatás

A települési önkormányzat jegyzője a Gyvt. 20/C. §-a alapján annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki a három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába, továbbá gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll

- a gyermek óvodai beíratását követően első alkalommal, ha a gyermek óvodai beíratása a naptári év első felében történik és a gyermek óvodai nevelésben való részvétele óta legalább két hónap eltelt, a beíratás évének június hónapjában,
- a gyermek óvodai beíratását követően első alkalommal, ha a gyermek óvodai beíratása a naptári év első felében történik, de júniusig nem telt el két hónap, a beíratás évének december hónapjában,
- a gyermek óvodai beíratását követően első alkalommal, ha a gyermek óvodai beíratása a naptári év második felében történik és a gyermek óvodai nevelésben való részvétele óta legalább két hónap eltelt, a beíratás évének december hónapjában,
- a gyermek óvodai beíratását követően első alkalommal, ha a gyermek óvodai beíratása az év második felében történik, de a beíratás évében decemberig nem telt el két hónap, a következő év június hónapjában

pénzbeli támogatást folyósít, amelynek összege 20 ezer forint.

A gyermek beíratását követően második és további alkalommal az óvodai nevelési jogviszony fennállásáig a tárgyév június és december hónapjában a pénzbeli támogatás összege 10-10 ezer forint.

A pénzbeli támogatás folyósításának további feltétele, hogy a gyermek felett a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő, illetve ha mindkét szülő gyakorolja a szülői felügyeleti jogot, mindkét szülő a jegyzői eljárásban önkéntes nyilatkozatot tegyen arról, hogy gyermekének hároméves koráig legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen, vagyis a gyermek halmozottan hátrányos helyzetű.

A helyi önkormányzat rendeletben előírhatja, hogy az első alkalommal folyósításra kerülő pénzbeli támogatás helyett a szülőnek gyermeke részére természetbeni támogatás kerüljön kiadásra. A természetbeni támogatást a gyermek beíratását követő legfeljebb huszonegy munkanapon belül kell a szülő rendelkezésére bocsátani.

Ha az első alkalommal járó óvodáztatási támogatást a Gyvt. 20/C. § (4) bekezdése alapján természetben kell nyújtani, a települési önkormányzat jegyzője beszerzi a szülőnek a gyermek óvodai felvétele iránti kérelmének másolatát, vagy ha az óvodáztatási támogatás iránti kérelmet a szülő a gyermek óvodai beíratását követően nyújtotta be, az óvoda igazolását a gyermek óvodai beíratásának tényéről, időpontjáról.

Az első alkalommal természetben nyújtandó óvodáztatási támogatás esetén a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságának az óvodáztatási támogatás megállapítását megelőző hónap első napján kell fennállnia.

Az első alkalommal természetben nyújtandó óvodáztatási támogatás esetén a települési önkormányzat jegyzője határozatában megállapítja az óvodáztatási támogatásra való jogosultságot, egyidejűleg rendelkezik az első alkalommal járó óvodáztatási támogatás természetben történő nyújtásáról a gyermekjóléti szolgálat közreműködésével. A természetben nyújtott óvodáztatási támogatás célja a gyermek rendszeres óvodába járásának segítése, formája különösen utcai ruha, utcai cipő, váltóruha, váltócipő, tisztasági csomag biztosítása.

[a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 68/H. § (1)-(5) bekezdés]

A rendszeres óvodába járás kritériumait a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet 20/A. §-a nevesíti. Lényege, hogy az óvodáztatási támogatásra jogosult szülőnek gondoskodnia kell arról, hogy a gyermek egy óvodai nyitvatartási napon legalább hat órát az óvodában tartózkodjon, valamint az igazolt és az igazolatlanul mulasztott napok száma együttesen ne haladja meg a munkanapokra eső óvodai nevelési napok huszonöt %-át. A mulasztásból tíz napot július-augusztus hónapokban a huszonöt % megállapításánál figyelmen kívül kell hagyni.

Az óvodának a rendszeres óvodába járást a tárgyév június hónapjában folyósított óvodáztatási támogatásnál az óvodai beíratás napjától a tárgyév május 5-ig, a tárgyév december hónapjában folyósított óvodáztatási támogatásnál az óvodai beíratás napjától a tárgyév november 5-ig terjedő időszakra kell igazolnia.

A gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságának a tárgyév június hónapjában folyósított óvodáztatási támogatásnál a tárgyév május 5-én, a tárgyév december hónapjában folyósított óvodáztatási támogatásnál a tárgyév november 5-én kell fennállnia.

[Gyer. 68/G. § (3)-(4) bekezdés]

6) Iskoláztatási támogatás – tankötelezettség mulasztása

A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvényt (továbbiakban: Cst.), valamint a Gyvt. a tankötelezettség teljesítésével összefüggésben módosító 2010. évi LXVI. törvény – 2010. augusztus 30-ai hatállyal – bevezette az iskoláztatási támogatás jogintézményét. Ennek értelmében „a gyermek nevelésével, iskoláztatásával járó költségekhez az állam havi rendszerességgel járó nevelési ellátást vagy iskoláztatási támogatást (a továbbiakban együtt: családi pótlékot) nyújt.”

[Cst. II. fejezet, 6. § (1) bekezdés]

A törvénynek a tankötelezettség mulasztásával és a családi pótlék természetben történő nyújtásával összefüggő rendelkezései értelmében ha a tanköteles gyermek a közoktatási intézmény kötelező tanórai foglalkozásai tekintetében igazolatlanul mulaszt, a közoktatási intézmény igazgatójának jelzése alapján a gyermek lakó-, vagy tartózkodási helye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzője gyámhatóságként eljárva

a) az adott tanévben igazolatlanul mulasztott tizedik kötelező tanórai foglalkozás után végzéssel felhívja az iskoláztatási támogatás jogosultját a b) pontban meghatározott jogkövetkezményekre,

b) az adott tanévben igazolatlanul mulasztott ötvenedik kötelező tanórai foglalkozás után – amennyiben a védelemben vétel még nem áll fenn – elrendeli a gyermek védelemben vételét, továbbá a teljes összegű iskoláztatási támogatás folyósításának felfüggesztését.

(Cst. II. fejezet, 15. §)

Fenti rendelkezés nem vonatkozik a nevelőszülőnél, hivatásos nevelőszülőnél gyermekotthonban szociális intézményben elhelyezett, javítóintézetben nevelt vagy büntetés-végrehajtási intézetben lévő, gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermek esetére.

Az iskoláztatási támogatás felfüggesztését határozatlan időre rendeli el a jegyző. A határozatban az iskoláztatási támogatás felfüggesztésének kezdő időpontjaként a döntést követő második hónap első napját kell megjelölni. Az iskoláztatási támogatás felfüggesztésének időtartama alatt a gyermek után járó iskoláztatási támogatást a családtámogatási folyószámlán kell gyűjteni. A felfüggesztés megszüntetését követően a

felfüggesztés időtartama alatt a családtámogatási folyószámlán összegyűlt iskoláztatási támogatás teljes összegét – a felfüggesztés időtartamával megegyező számú hónapra elosztva – havi részletekben, természetbeni formában kell a gyermek számára nyújtani.

[Gyer. 91/G. § (3)-(4), (6) bekezdés]

Az iskoláztatási támogatás felfüggesztése mellett

- ha a gyermek veszélyeztetettsége elsősorban elhanyagolása miatt áll fenn, és
- a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételel megszüntetni nem tudja vagy nem akarja, és
- alappal feltételezhető, hogy a családi pótlék célzott felhasználásával a gyermek fejlődése a családi környezetben biztosítható, a védelemben vétellel egyidejűleg vagy a gyermek védelemben vételének fennállása során – a családi pótlék gyermek után járó összegének 100%-a erejéig – a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásáról határozhat a települési önkormányzat jegyzője.

Ha az iskoláztatási támogatást rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekre tekintettel állapították meg, a felfüggesztés időtartama alatt az iskoláztatási támogatás teljes összegét természetbeni formában kell a gyermek számára nyújtani.

[Gyer. 91/G. § (5) bekezdés]

Az iskoláztatási támogatás természetbeni formában történő nyújtására, akár az iskoláztatási támogatás felfüggesztésével egyidejűleg, akár azt követően kerül rá sor, a Gyer. 91/B. § (7) bekezdését kell alkalmazni.

Az iskoláztatási támogatás természetbeni formájának meghatározásánál figyelemmel kell lenni a család jövedelmi és vagyoni helyzetére, a gyermek tényleges szükségleteire, a szülő vagy más törvényes képviselő, a korlátozottan cselekvőképes gyermek, a gyermekjóléti szolgálat és a közoktatási intézmény véleményére, továbbá a családnak járó szociális és gyermekvédelmi ellátásokra, támogatásokra, valamint azok céljára. A felfüggesztett iskoláztatási támogatás nem fordítható a család számára egyéb jogcímen nyújtható szociális és gyermekvédelmi ellátások, támogatások kiváltására.

[Gyer. 91/H. § (1)-(2) bekezdés]

A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása legfeljebb hat hónap időtartamra, a döntést követő második hónap első napjával kezdődően rendelhető el. A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása a feltételek fennállása esetén ismételt elrendelhető.

[Gyvt. 68/B. § (1)-(2) bekezdés]

A jegyző az iskoláztatási támogatás felfüggesztésének szükségességét a Gyer. 91/J. § (1) bekezdésében foglaltak szerint hivatalból felülvizsgálja.

X. Szakképzéssel kapcsolatos aktuális információk

1) Lakberendező szakképesítés iskolai rendszerben

A szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: szakképzési tv.) 5. § (2) bekezdés *b)* pontjában foglaltak alapján az alábbi szakképesítés központi programja (tanterve) kiadásra került.

Sorszám	Szakképesítés OKJ-ben szereplő adatai							Jóváhagyási szám
	OKJ sorszáma	azonosító száma					megnevezése	
1.	60.	52	214	01	0000		Lakberendező	1/ 109322/2011

A jóváhagyott központi programok, ajánlott képzési programok elérhetőek és díjmentesen letölthetőek a Nemzeti Erőforrás Minisztérium (www.kormany.gov.hu), valamint a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet (www.nive.hu) honlapjáról, továbbá nyomtatásban megjelent 2011. június 25-én az Oktatási és Kulturális Közlöny 15. számában (1747.oldalon). A kiadásra kerülő központi programok az intézmények számára ajánlásként jelennek meg.

2) A kereskedelem, marketing, üzleti adminisztráció szakmacsoport szakmai alapozó tantárgy érettségi vizsgakövetelményei és szakmai vizsgán történő beszámíthatósága

A 2012. április 1-jétől hatályos érettségi vizsgakövetelményekre történő felkészítés segítése érdekében a Kereskedelmi és marketing alapismeretek érettségi vizsgatárgyhoz elkészültek a típusfeladatok és a módszertani útmutató mind a közép-, mind az emelt szintű követelmények alapján. A típusfeladatok 2011. augusztus 20-át követően az Oktatási Hivatal honlapjáról letölthetők.

A vizsgaszabályzat 2012. április 1-jétől hatályos rendelkezései szerint a 2011/2012. tanév végén a Kereskedelmi és marketing alapismeretek érettségi vizsgatárgy követelményei szerint kell érettségi vizsgát tenniük azoknak, akik a kereskedelem, marketing, üzleti adminisztráció szakmacsoport szakmai alapozó tantárgyából jelentkeznek érettségi vizsgára.

Az új érettségi vizsgatárgyból elért eredménynek a szakmai vizsga eredményébe történő beszámítása:

A szakképzési tv. 11. § (5) bekezdése utal a (4) bekezdés b) pontjára, amely szerint a szakmai előkészítő érettségi vizsgatárgyakból tett eredményes érettségi vizsga beszámításáról – a vizsgázó kérelmére – a vizsgabizottság dönt.

A szakképzési tv. 11. § (4) bekezdésének b) pontja szerint a Közokt. tv.-ben szabályozott szakközépiskolai szakmai elméleti és gyakorlati szakmacsoportos alapozó oktatás során elsajátított és igazolt ismeretek tanulmányokba történő beszámításáról a szakképzést folytató intézmény vezetője dönt.

E rendelkezéssel összhangban szabályozza a felmentés lehetőségét a modulrendszerű szakképesítések vizsgaszabályzatát tartalmazó, a szakmai vizsgáztatás általános szabályairól és eljárási rendjéről szóló 20/2007. (V. 21.) SZMM rendelet 5. §-a, amely szerint:

„a vizsgafelmentés tárgyában a szakmai vizsgabizottság dönt. Döntését a korábbi vizsga letételét igazoló okirat, a vizsgázó kérelméhez csatolt dokumentumok és a szakmai és vizsgakövetelményekről szóló rendelet alapján hozza meg. A vizsgabizottság a vizsgafelmentésről hozott döntéséről a kérelmet benyújtó vizsgára jelentkezőt a jelentkező számára legkedvezőbb időpontban, de legkésőbb a szakmai vizsga első vizsgatevékenysége megkezdése előtt 3 munkanappal korábban, írásban tájékoztatja.”

A felmentésre vonatkozó döntést szakmailag megalapozza az adott vizsgarészhez tartozó követelménymodul (pl. a 0062-06 modul) tartalmának és a kereskedelmi és marketing alapismeretek érettségi vizsgatárgy részletes követelményeinek egybevetése.

A követelmények megfeleltethetőségére utal az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendelet módosításáról szóló 22/2009. (IV. 22.) OKM rendelet 55. sz. mellékletének (Kereskedelmi és marketing alapismeretek érettségi vizsga részletes követelményei) alábbi megállapítása is, miszerint a kereskedelmi és marketing alapismeretek komplex vizsgatárgy, részletes követelményei alapvetően a Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció szakmacsoport érettségire épülő szakképesítési központi programjainak „A vállalkozások alapítása, működtetése, átszervezése, megszüntetése illetve marketing témaköreire épülnek.”

A szakképzési tv. 10. § alapján

„10. § (1) Az OKJ-ben meghatározott szakképesítéshez – az ellenőrzési, mérési és értékelési rendszer kialakulását és működését biztosító – szakmai és vizsgakövetelményt kell előírni. A szakmai és vizsgakövetelmény kötelező tartalmi elemei a következők:

i) az iskolai rendszerű oktatásban, a szakmai alapozó és szakmacsoportos alapozó oktatásban, a szakképzésben, a felsőoktatásban, a nonformális és informális tanulással, továbbá a munkavégzés során szerzett kompetenciáknak és a szakmai előkészítő érettségi tantárgyi vizsga letételének a szakmai követelmények és a vizsgakövetelmények teljesítésébe történő beszámíthatósága [...]”

A szakképesítésért felelős minisztériumoknak is dönteniük kell a szakképesítések vizsgakövetelményeinek és a megváltozott érettségi vizsgakövetelményeknek az egybevetésével a szakmai és vizsgakövetelményeknek a felmentésre vonatkozó rendelkezésekkel történő kiegészítéséről.

3) Az előrehozott és a 3 éves duális szakképzés

A Közokt. tv. 27. § (4) bekezdése megteremtette az alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezők számára, hogy a szakiskolai nevelés és oktatás hároméves szakaszban, kizárólag szakképzési évfolyamokon legyen megszervezhető. Ennek érdekében az előrehozott szakiskolai képzéshez kerettanterv készült, amely a kulcskompetenciák fejlesztését célozta meg.

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara a 1214/2010. (X. 12.) kormányhatározat alapján keret-megállapodást kötött a Magyar Köztársaság Kormányával, majd ezt követően a Nemzetgazdasági Minisztériummal, melynek eredményeként 125 szakképesítés szakmai tartalomszabályozását kapta meg, továbbá felkérést a szakképzési szerkezet átalakítására, munkaerő-piaci igényeknek való megfeleltetésére. A tárgyalások során igényként merült fel a közismereti órakeret további csökkenése, ennek megfelelően pedig a szakmai tartalom növelése jelent meg. Az új és átdolgozott szakképesítéseket tartalmazó OKJ rendeletmódosítást követően megjelentek a szakmai és vizsgakövetelmények, folyamatban van a központi programok kiadása. A bevezetésről az iskolák döntenek. A szakképzési tv. 10. §-ának megfelelően, az érintett szakképesítéseket lebonyolító iskolákra és fenntartóikra több kötelezettség hárul. Pedagógiai programjuk részeként szakmai programot kell kidolgozniuk, amelyet az iskola fenntartójának jóvá kell hagynia.

A központi programok kiadását követően tudják az iskolák tanügyi dokumentumaikat elkészíteni. Azok az iskolák, amelyekben a pedagógusok felvállalják a többletmunkával járó terheket, új pedagógiai és szakmai programjukat fenntartójuk jóváhagyja, a szülők és gyermekek teljes körű tájékoztatása megtörténik, s ha mindez tanévkezdésre megvalósul indíthatóak az új szakmai és vizsgakövetelmények szerinti szakképzések.

A 959 órára készített Közismereti, közéleti és életvezetési program 2011. augusztus 15-től az Oktató- és Fejlesztő Intézet honlapjáról letölthető.

A közismereti, közéleti, életvezetési és szakmai tartalom, a szakképzettség megszerzésén át vezető tanulási utat jelent, a továbblépés, továbbtanulás lehetősége az ebben résztvevő tanulók számára is adott. A szakiskola a másik két, érettségit is nyújtó iskolatípushoz képest – a rövidebb képzési idővel kívánja az itt tanuló diákokat szakmai végzettség birtokában munkaerő-piacra juttatni. A három éves képzést követően minden tanulónak lehetősége lesz arra, hogy további tanulmányokat folytatva érettségi vizsgát tehessen, illetve újabb, az érettségit feltételező szakmai vagy egyéb felsőfokú tanulmányokat folytathasson.

A NAT – követelményektől eltérő közismereti tartalom kidolgozását alapvetően azoknak a tanulóknak a köre indokolja, akik az általános iskolát követően ebbe az iskolatípusba jelentkeznek, de nem, vagy csak részlegesen rendelkeznek azokkal a tudáselemekkel, kompetenciákkal, amelyek nélkül nem képzelhető el eredményes (szakma) tanulás.

A tanulók egy részének hiányosságai vannak az alapkompenciák, az olvasás/írás/szövegértés és a számolás terén, amelynek az elmúlt években jelentős mértékű tanulási kudarcokat eredményeztek a kilencedik évfolyamokon. A hátrányokat megsokszorozó kudarcok következményének tekinthető a korai iskolaelhagyás, a deviáns magatartási formák elterjedése, az iskolai és a társadalmi életben való konfliktusok megszorodása.

A Közismereti, közéleti és életvezetési program éppen ezért a hagyományosnak nevezhető tartalmak újbóli erőltetése helyett új szempontok érvényesítését vállalta, amelyek esélyt adhatnak a szakiskolai tanulóknak és szakiskolai tanároknak arra, hogy a tanítási-tanulási folyamat konstruktív, közös munka legyen. Ennek a közös munkának eredményeképpen a tanulók alkalmassá válhatnak a szakmai tartalmak eredményesebb elsajátítására, amely erősítheti elkötelezettségüket a tanulás, az iskola világa mellett. Az elmúlt évek, évtizedek tapasztalatai nyilvánvalóvá tették azt is, hogy a hagyományos tantárgyi tartalmak elsajátítására, különösen a hagyományos tanórai tanítási módszerek alkalmazása mellett gyakorlatilag nincs esély.

A program ajánlásokat tartalmaz, amelyet az iskolák pedagógiai programjukba beépíthetnek. Szeptembertől a bevezető iskolák pedagógusait továbbképzés keretében módszertani ajánlásokkal segítjük, a programot fejlesztjük és javítjuk, hogy a 2012. szeptemberi tanévkezdésre egy kipróbált, pontos kerettantervet adhassunk át a szakiskolák részére.

XI. A nem állami, nem helyi önkormányzati intézményfenntartók finanszírozásával összefüggő változások

2011. szeptember 1-jétől a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók után akkor vehető igénybe a normatív hozzájárulás és támogatás, ha az intézmény működési engedélye meghatározza a Közokt. tv. 121. § 29. pontja szerint a fogyatékoság típusát is.

A lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi C. törvény 2012. január 1-jei hatálybalépésével csak az e törvényben foglalt szabályoknak megfelelő egyháznak nyújtható egyházi célú költségvetési támogatás. Az Országgyűlés a törvénnyel 14 egyházat, vallásfelekezetet és vallási közösséget ismert el, ezek kivételével valamennyi korábban egyházként nyilvántartásba vett szervezet kezdeményezheti az egyházi nyilvántartásba vételét. A 2011. december 31-ei nyilvántartásban szereplő, és a fentiek szerint átalakuló egyházak által a törvény kihirdetésekor fenntartott közoktatási intézmények működését 2012. augusztus 31-ig a központi költségvetés biztosítja.

2011. szeptember 1-jétől módosul a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény végrehajtására kiadott 20/1997. (II. 13.) Korm. rendelet:

A nem állami, nem helyi önkormányzati közoktatási intézményfenntartók finanszírozása az önkormányzati rendszerrel számos esetben megegyező módon kerül átalakításra. Az igénylést az idei tanévtől kezdődően már a nem állami fenntartók esetében is a közoktatási feladatot ellátó intézményekkel október 1-jén jogviszonyban állók létszáma alapozza meg, emellett fennmarad a korábbi február 1-jei létszámon alapuló igénylési időpont is.

Az Európai Unióban elfogadott bizottsági rendelet, valamint Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program kötelezővé teszi a nem állami intézmények oktatási kiadásainak szolgáltatását is, ennek megfelelően a módosítással kötelezővé válik az intézmények oktatási kiadásainak közlését is a KIR-en keresztül.

Az egyházi és a kisebbségi kiegészítő támogatás finanszírozásával összefüggő feladatokat 2012. január 1-jétől a Magyar Államkincstár Budapest és Pest Megyei Igazgatósága látja el.

XII. Esélyegyenlőség javítását célzó programok, ösztöndíjak

1) *Képesség-kibontakoztató, integrációs felkészítésre, óvodai fejlesztő programra, integrációs rendszerben dolgozó pedagógusok kiegészítő illetményére fordítható támogatás*

A korábbi években a költségvetési törvény az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések támogatásával kapcsolatos jogalkotási feladatot az oktatásért felelős miniszterhez rendelte, azonban az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet rendelkezései alapján 2010-től kezdődően már a KIM Társadalmi Felzárkózásért Felelős Államtitkársága szakmai főfelelősségébe tartozik a hazai forrásból támogatott nevelési, oktatási integrációs program, a rendelettervezet előkészítéséért az Államtitkárság a felelős.

A 2011/2012. tanévre vonatkozó, az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések valamint az integrációs rendszerben dolgozó pedagógusok támogatásáról szóló miniszteri rendelet várhatóan 2011 augusztusában jelenik meg a Magyar Közlönyben.

A rendelet hivatott megszabni a – képesség-kibontakoztató, integrációs felkészítés, óvodai fejlesztő program, kiegészítő illetmény fedezetét jelentő – 2011/2012. tanév szeptembertől decemberig tartó támogatás igénylésének eljárásrendjét az önkormányzati és a nem állami, nem önkormányzati intézmények támogatásával kapcsolatban.

A költségvetési tv. alapján a támogatás azon közoktatási intézmények után igényelhető, melyek a gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló foglalkozásokhoz, ellátásokhoz a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet 39/D. §-ában, a 39/E. §-ában meghatározott követelmények és az oktatásért felelős miniszter által kiadott program alapján képesség-kibontakoztató, integrációs felkészítő, óvodai fejlesztő programot valósítanak meg.

A rendelet továbbá lehetőséget biztosít majd a 2011/2012. tanév, valamint a nem állami, nem önkormányzati fenntartásban működő intézmények tekintetében az elmaradt, 2010/2011. tanév finanszírozására fordítható támogatások igénylésére, kifizetésére.

Az igénylési rendelet megjelenéséről a Wekerle Sándor Alapkezelő internetes oldalán közleményben is tájékoztatást kapnak a programot megvalósító intézmények és fenntartók.

A 2011/2012. tanévre felhasználható forrás:

A költségvetési tv. 5. számú mellékletének 11. a) és 11. b) pontjában foglaltak szerint a 2011. évben felhasználható támogatás összege összesen 7.17 Mrd forint.

A költségvetési tv. 5. melléklet 11. a) és 11. b) pontjában rendelkezésre álló, összesen 7,17 Mrd forintból a 2010/2011. tanév finanszírozására 4,16 Mrd Ft felhasználásra került. A 2011/2012 tanév szeptembertől – decemberig tartó finanszírozására összesen 3,01 Mrd forint áll rendelkezésre.

A program lebonyolításával kapcsolatos változásokról:

Országos Oktatási Integrációs Hálózat

A képesség-kibontakoztató, integrációs felkészítést, valamint óvodai fejlesztő programot megvalósító intézményeket az Educatio Társadalmi Nonprofit Kft. keretén belül működő Országos Oktatási Integrációs Hálózat (a továbbiakban: Hálózat) támogatta szakmailag, segítséget nyújtott az Integrációs Pedagógiai Rendszer bevezetéséhez, alkalmazásához, továbbá segítette a támogatás igénylésének zökkenőmentes lebonyolítását.

Tájékoztatjuk a programot megvalósító intézményeket, hogy a továbbiakban a Hálózat feladatát a Wekerle Sándor Alapkezelő látja el.

2) Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Kollégiumi Programja

Az Arany János Kollégiumi Program célja, hogy a középiskolai kollégiumok által alkalmazható eszközrendszer segítségével biztosítani lehessen a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók eredményes előrehaladását nappali tagozatos, érettségit adó középiskolai osztályokban, és ennek eredményeképpen minél nagyobb arányban folytathassák iskolai pályafutásukat a felsőoktatásban.

A Program szakmai követelményeit a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről, valamint egyes oktatási jogszabályok módosításáról szóló 17/2004. (V. 20.) OM rendelet, valamint a kollégiumi nevelés országos alapprogramjának kiadásáról szóló 46/2001. (XII. 22.) OM rendelet szabályozza.

A 2011/2012. tanév rendjéről szóló rendelet 3. számú mellékletében foglaltak szerint a tárca 2011. szeptember 16-ig hirdet pályázatot a Programba történő jelentkezésről.

3) Halmozottan Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Kollégiumi-Szakiskolai Programja

2007-től kezdődően az Arany János program kiterjed a szakiskolákra is. A pályázati kiírás eredményeképpen 3 intézmény nyert támogatást 2007-ben, majd 2008-ban további 4 helyszínen indult el a program. A program célja, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók eredményesen tanulhassanak a szakiskolában, tanulmányaikhoz a kollégium és a szakiskola inkluzív pedagógiai környezetet biztosítson, gondoskodjon a szociális hátrányok kompenzálásáról, valamint hatékonyan támogassa a lemorzsolódás csökkenését, illetve szakmához jutásukat.

A Program szakmai követelményeit a kollégiumi nevelés országos alapprogramjának kiadásáról szóló 46/2001. (XII. 22.) OM rendelet szabályozza.

A 2011/2012. tanév rendjéről szóló rendelet 3. számú mellékletében foglaltak szerint a tárca 2011. szeptember 16-ig hirdet pályázatot a Programba történő jelentkezésről.

4) Útravaló Ösztöndíjprogram

A Kormány, eleget téve a 2011. május 20-án aláírt, az Országos Roma Önkormányzattal kötött Keretmegállapodásban vállalt kötelezettségének, a hátrányos helyzetű, kiemelten roma tanulók tanulási és továbbtanulási esélyeinek növelése érdekében – az Útravaló Ösztöndíjprogram, valamint a Magyarországi Cigányokért Közalapítvány (MACIKA) által finanszírozott programok áttekintésével – 2011. II. félévétől az Útravaló Ösztöndíjprogramot esélyegyenlőségi ösztöndíjait is magába foglaló, új, két pillérből álló programot indít, a program továbbra is az Útravaló Ösztöndíjprogram nevet viseli (a továbbiakban: Program).

A Program egyik pillérét az *Útravaló Ösztöndíjprogram* felülvizsgált és célzottabbá tett *esélyegyenlőségi alprogramjai* képezik. Ezek az „Út a középiskolába”, „Út az érettségire” és „Út a szakmához” alprogramok – összefoglaló néven esélyegyenlőségi ösztöndíjak.

A Program másik pillére az Iskola-háló program, amely innovatív, új elemként, a hátrányos helyzetű, kiemelten roma tanulók integrált iskolai felzárkózását segítő iskolai és iskolához kapcsolódó modell értékű programok támogatását, illetve az ilyen típusú jó gyakorlatok összegyűjtését, tapasztalataik elemzését és rendszerbe illesztését célozza. E célok mentén – lehetőség nyílik ösztöndíjtípusú támogatás nyújtására is.

Az Útravaló Ösztöndíjprogram az esélyegyenlőségi ösztöndíjak mellett tehetséggondozó alprogramot is tartalmaz, amelynek célja a természettudományok, a műszaki tudományok és a matematika területe iránt kiemelt érdeklődést mutató legalább 10. évfolyamos középiskolai, szakiskolai tanulók tehetséggondozása. Az alprogram a tehetségek szakszerű támogatását vállaló közoktatási intézményekben dolgozó pedagógusok és a tehetséget mutató diákok együttműködésére épít.

Az Útravaló Ösztöndíjprogram esélyegyenlőségi ösztöndíjak ugyanazon támogatási elemeire pályázhatnak a hátrányos helyzetű roma tanulók, mint nem roma társaik, de a kívánt eredmény elérése érdekében a szabályozás tartalmazza, hogy az ösztöndíjak megítélésénél a nyertes pályázók esetében a támogatottak legalább 50%-áig roma származású tanulót kell támogatni.

Az egyes miniszterek, valamint a miniszterelnökséget vezető államtitkárok feladat és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendeletnek megfelelő felelősségi feladatkörök alapján 2011. szeptember 1-jétől az esélyegyenlőségi alprogramok, valamint az ISKOLA-HÁLÓ alprogram működtetése a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium feladat- és hatáskörébe, a tehetséggondozó alprogram pedig a Nemzeti Erőforrás Minisztérium feladat- és hatáskörébe tartozik. A Program lebonyolítója továbbra is a Wekerle Sándor Alapkezelő.

A Program 2011. évi finanszírozása a hazai költségvetés a XX. Nemzeti Erőforrás Minisztérium fejezet 20/5/15 Útravaló ösztöndíjprogram fejezeti kezelésű előirányzatának, továbbá a X. Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium 15/9/7 Roma ösztöndíj programok fejezeti kezelésű előirányzat terhére, valamint a Munkaerő-piaci Alapból történik:

A NEFMI fejezeti kezelésű előirányzatából összesen 596 796 ezer forint áll rendelkezésre az Útravaló Ösztöndíjprogram 2011. szeptembertől történő finanszírozására. A Munkaerő-piaci Alapból a 2011. évben is 450 millió forint áll rendelkezésre az *Út a szakmához* alprogramra. A X. Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium fejezet 15/9/7 Roma ösztöndíj programok című fejezeti kezelésű előirányzata 1 125 500 000 forint forrást biztosít a tanulók iskolai lemorzsolódását csökkentő oktatási programok minőségének és eredményességének növeléséhez, támogató szolgáltatások kialakításához, újabb tanulói évfolyamok, csoportok bevonásához, továbbá az EU 2020 stratégia lemorzsolódási mutatójához kapcsolódó tagállami vállalás teljesítéséhez.

5) Iskola-háló program

A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Társadalmi Felzárkózásért Felelős Államtitkársága 2011 szeptemberétől indítja el az Iskola-háló programot, melynek megvalósítására pályázatot jelentet meg.

Az Iskola-háló program célja a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai felzárkózását, integrációját segítő iskolai és iskolához kapcsolódó modell értékű programok fejlesztésének támogatása, illetve az ilyen típusú jó gyakorlatok összegyűjtése, terjesztése, tapasztalataik elemzése, rendszerbe illesztése és – egy hálózati együttműködés kialakításán keresztül – az iskolák számára elérhetővé tétele.

A program célja, hogy olyan helyszíneken valósulhassanak meg az iskolai felzárkózást segítő programok, ahol a leghátrányosabb rétegek aránya magas, ahol a szükségletek, a hiányok, a szociális hátrányok súlyosan éreztetik negatív hatásukat, és ez egyaránt kihat az iskolára és a helyi társadalomra.

A program közvetlen célcsoportját a halmozottan hátrányos helyzetű, közoktatási intézménybe járó, illetve az iskolarendszert végzettség nélkül elhagyó, 3-22 éves gyerekek, tanulók, fiatalok jelentik a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 52. § (1) c) pontjában meghatározottak figyelembevételével. Közvetett célcsoport: a gyerekek, tanulók szülei és a velük foglalkozó szakemberek.

A meghirdetésre kerülő pályázatok támogatására rendelkezésre álló keretösszeg 228 000 000 forint, vissza nem térítendő támogatás.

A program keretében támogatható főbb tevékenységek:

- a) az iskolára felkészítő, az iskolai lemorzsolódást csökkentő, képesség-kibontakoztató, a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek/tanulók osztályon/csoporton belüli státuszát javító tevékenységek, komplex pedagógiai programok, és módszerek, szolgáltatások,
- b) a rossz szociális körülmények közül érkező tanulók mindennapi igényeire választ adó iskolai és iskolán kívüli programok, kollégiumi programok, hátrányos helyzetű és/vagy roma gyerekek kollégiuma,
- c) óvodai, iskolai fordulópontokon átsegítő, vagy iskolába visszaillesztő programok.
- d) a tanulók számára a program ideje alatt ösztönző jellegű, kizárólag természetben nyújtott támogatás biztosítása (pl. nyelvtanfolyam díja, sporteszköz, hangszer, stb.),
- e) a szülők bevonása, aktivizálása, velük partneri kapcsolat kialakítása
- f) a program megvalósításához szorosan kapcsolódó eszközbeszerzések, átalakítások, felújítások
- g) a program megvalósításához szorosan kapcsolódó pedagógus továbbképzések.
- h) kidolgozott, rendelkezésre álló, a pályázati célokhoz illeszkedő programok közoktatási intézményt fenntartó szervezetek általi adaptációjának támogatása
- i) a pályázati cél érdekében működtetett modellprogram módszereinek továbbfejlesztése, monitorozás és mérési eszközök kidolgozása, valamint alkalmazása.
- j) szakmai, módszertani szolgáltatások és hálózatok szervezése és fejlesztése.

A pályázati felhívás megjelentetése 2011. szeptember 1-jén várható a www.wekerle.gov.hu honlapon.

XIII. Uniós támogatások, pályázatok

A 2007-2013-as programozási időszakra vonatkozó Új Magyarország Fejlesztési Terv (ÚMFT) keretében 10 operatív programból (3 ágazati, 7 regionális) mintegy 459 Mrd Ft áll rendelkezésre (árfolyamtól függően) a közoktatás tartalmi, informatikai és infrastrukturális fejlesztésére.

A Társadalmi Megújulás Operatív Program 3. „Minőségi oktatás és hozzáférés biztosítása mindenkinek” c. prioritás célja, hogy a közoktatás rendszerében – az egész életen át tartó tanulás stratégiájával összhangban – egyszerre javuljon az oktatás eredményessége és hatékonysága, valamint mindenki számára biztosított legyen a minőségi oktatáshoz való egyenlő hozzáférés. A fejlesztések támogatják a kompetencia alapú oktatás és a korszerű pedagógiai módszerek elterjedését, a pedagógiai kultúra korszerűsítését, a sajátos nevelési igényű gyerekek inkluzív oktatását támogató hálózat kiépítését, a közoktatási rendszer hatékonyságának javítása érdekében újszerű megoldások és együttműködések kialakítását, átfogó mérés-értékelési és minőségbiztosítási rendszer megteremtését, segítik az eltérő oktatási igényű csoportok (nemzetiségi, migráns, SNI) nevelését, oktatását, mindemellett nagy hangsúlyt fektetnek az iskolai és iskolán kívüli tehetséggondozásra. A közoktatási fejlesztések további kiemelt célja, hogy a szegregáció csökkentésével, az oktatási esélyegyenlőség biztosításával hozzájáruljon a halmozottan hátrányos helyzetű, kiemelten a roma tanulók oktatási helyzetének javításához. A célzott programok mellett a közoktatási fejlesztések általános alapfeltétele, hogy a pályázók Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervet fogadjanak el, és elkötelezzék magukat azok végrehajtására.

A fenti célokat szolgáló konstrukciókra a TÁMOP 2007-2008. akcióterve 65 Mrd Ft-ot, a 2009-2010. évi akcióterv 11 Mrd Ft-ot allokált. A 2011-2013-as akcióterv támogatási kerete 180,7 Mrd Ft.

A kompetencia alapú oktatás elterjedésének támogatása intézkedésére keretében támogatott a TÁMOP 3.1.1 „21. századi közoktatás-fejlesztés, koordináció” c. a kiemelt program megvalósítása záró szakaszba érkezett. A program célja az ÚMFT közoktatás-fejlesztési programjainak központi koordinációja, menedzselése, a fejlesztési programok harmonizációja, a közoktatási intézmények fejlesztéseit és a központi fejlesztéseket, a területi-hálózati tevékenységeket irányító, összefogó központi intézkedés annak érdekében, hogy az ágazat szakmapolitikai elképzelései alapján minden művelet és konstrukció maradéktalanul meg tudja valósítani az operatív programban meghatározott célokat. További cél, hogy tevékenységeivel támogassa a „Minőségi oktatás és hozzáférés biztosítása mindenkinek” című prioritásban megfogalmazott törekvéseket.

A források nagyságrendjét és az érintett feladat-ellátási helyek számát tekintve a legjelentősebb pályázat a TÁMOP 3.1.4 „Kompetenciaalapú oktatás, egyenlő hozzáférés-innovatív intézményekben”. A pályázat segítségével a 2009/2010-es tanévben 1300 feladat-ellátási helyen kezdődött meg a kompetencia alapú oktatás módszertanának és eszközeinek elterjesztése, a pedagógusok módszertani kultúrájának a korszerűsítése, a tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak fejlesztése.

A pedagógiai kultúra korszerűsítését, az oktatási szektorban dolgozók szakmai kompetenciáinak fejlesztését támogatja a pedagógusok felsőfokú képzésére lehetőséget nyújtó TÁMOP 3.1.5-09/A „Pedagógusképzések” c. kiírásra közel 800 pályázatot nyújtottak be, melyből 567 pályázat került támogatásra 5,8 Mrd Ft értékben.

Fontos pályázati kiírás volt a TÁMOP 3.1.6 „Az Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmények által nyújtott szolgáltatások fejlesztése a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók együttnevelésének támogatása érdekében”. A pályázat keretében a már létező EGYMI-k továbbfejlesztésével és új intézmények kialakításával egységes standardok alapján működő, a helyi és területi igényeket figyelembe vevő, megfelelő minőségű és mértékű kapacitással rendelkező, a gyakorlatban jól működő szolgáltatási rendszer kiépítése kerül támogatásra 21 projekt keretében 0,4 Mrd Ft-os támogatási kerettel. A pályázat kiírása 2011 júniusában módosult tartalommal és nagyobb támogatási kerettel újra meghirdetésre került.

Az átfogó minőségmenedzsment kialakítására a közoktatásban 2 Mrd Ft-os támogatási kerettel kiemelt projekt (TÁMOP 3.1.8) irányul, míg a diagnosztikai mérések fejlesztése pályázatos formában valósul meg (TÁMOP 3.1.9).

Jelen intézkedés keretében, de a 2009-2010-es akcióterv terhére került meghirdetésre a TÁMOP 3.1.3 „A természettudományos oktatás módszertanának és eszközrendszerének megújítása a közoktatásban” konstrukció melynek célja, hogy a magyar közoktatásban erősítse a tanulók természettudományos érdeklődését, a tanárok szakmódszertani felkészülését annak érdekében, hogy középtávon növekedjék a természettudományos képzéseket indító felsőoktatási intézményekbe sikeresen felvett tanulók létszáma. Célja továbbá a természettudományos oktatás megújításához nélkülözhetetlen új módszerek és eszközök elérhetővé tétele, az oktatási intézményekben a korszerű és magas szintű természettudományos szemléltetés hálózatos rendszerének kialakítása, költséghatékony módon. A több feladatellátási hely által közösen használt természettudományos laboratórium lehetőséget ad a korszerű pedagógiai módszerek (a tanulók kísérletezésbe történő bevonásán alapuló kooperatív tanulás, tömbösített órászervezés) megvalósítására, valamint az intézményközi disszeminációra és a jó gyakorlatok átadásának rendszerszintűvé emelésére. A pályázat keretében 11 projekt 2,9 Mrd Ft támogatási kerettel kerül megvalósításra.

2011-2013-as akcióterv terhére került meghirdetésre 4,2 Mrd Ft támogatási kerettel a *TÁMOP 3.1.7 „Referencia-intézmények országos hálózatának kialakítása és felkészítése”* konstrukció melynek célja, egy országos referencia-intézményi hálózat kialakítása és működtetése. A referencia-intézmények a közoktatás fejlesztésének minősített bázisai lesznek.

Az intézkedés keretében 2011. augusztus 1-jéig 1068 projekt került támogatásra 41,4 Mrd Ft támogatással. A számla alapú kifizetések elérik a 17,8 Mrd Ft-ot. Az intézkedés keretében 2011/2012-es tanévben több további konstrukciók indítása várható:

- *TÁMOP 3.1.1* 21. századi közoktatás II. szakasz
- *TÁMOP 3.1.2* Új tartalomfejlesztések a közoktatásban
- *TÁMOP 3.1.3* Természettudományok oktatás módszertanának és eszközrendszerének megújítása a közoktatásban
- *TÁMOP 3.1.4* Innovatív iskolák fejlesztése
- *TÁMOP 3.1.5* Pedagógusképzés, továbbképzés
- *TÁMOP 3.1.8* Átfogó minőségfejlesztés a közoktatásban
- *TÁMOP 3.1.9* Diagnosztikus mérések fejlesztése II. szakasz
- *TÁMOP 3.1.11* Óvodafejlesztés
- *TÁMOP 3.1.12* Egészségfejlesztés a közoktatásban

A 2007-2008-as akciótervben 5,5 Mrd Ft-os támogatási kerettel rendelkező *Közoktatási rendszer hatékonyságának javítása, újszerű megoldások és együttműködések kialakítása* című intézkedés keretében régiós szinten megkezdődött a minőségi oktatás támogatását szolgáló regionális közoktatási koordinációs központok kialakítása, amelyre a *TÁMOP 3.2.2 „Területi együttműködések, társulások, hálózati tanulás”* c. pályázat nyújtott lehetőséget, 3,3 Mrd Ft keretösszeggel 7 projekt támogatásával. A konstrukció a 2011-2013-as akcióterv terhére újból meghirdetésre került 4,2 Mrd Ft támogatási kerettel

Az új tanulási formák és rendszerek konstrukció keretében (*TÁMOP 3.2.1*) 0,6 Mrd Ft értékben 24 projekt került támogatásra. Ezen belül pályázatos formában valósult meg a Digitális Középsiskola program és a Második Esély Gimnázium program, míg a támogatói háttérrel biztosított kiemelt projekt (3.2.1/A) eredményesen lezárt.

Újszerű megoldást és a kulturális terület és a közoktatás együttműködését jelenti a *TÁMOP 3.2.9 „Audióvizuális együttműködés”* konstrukció, melynek keretében a demokráciára, toleranciára nevelés, a nemzeti identitás fejlesztése valósul meg pályázatos és kiemelt konstrukció keretében.

A *TÁMOP 3.2.11/10 „Nevelés-oktatási intézmények tanórai, tanórán kívüli és szabadidős tevékenységek támogatása”* konstrukció célja a közoktatásban résztvevő gyerekek és tanulók óvodai nevelésének és a tanórai, tanórán kívüli, valamint szabadidős nem formális és informális nevelésének és oktatásának támogatása, kulturális érzékenységet, kreativitást és egészségtudatosságot, egészséges életmód kialakítását fejlesztő szabadidős tevékenységek megvalósításával, a nevelési-oktatási és kulturális intézmények hosszú távú együttműködésében, helyi és országos szinten. Pályázatot nyújthattak be kulturális (közművelődési, közgyűjteményi, művészeti) intézmények, alapfokú művészetoktatási intézmények, alapító okiratuk szerint kulturális tevékenységet folytató non-profit szervezetek, valamint a sportról szóló 2004. évi I. törvény szerinti sportegyesületek. A beérkezett pályázatok közül 235 projekt került támogatásra 7 Mrd Ft támogatási kerettel.

Az intézkedés keretében 2011. augusztus 1-jéig 32 közoktatási projekt került támogatásra 5 Mrd Ft támogatással. A számla alapú kifizetések elérik a 2,8 Mrd Ft-ot. Az intézkedés keretében 2011/2012-es tanévben várható a *TÁMOP 3.2.1 Közoktatási intézmények szerepbővítése, újszerű intézményi együttműködések kialakítása (tanulást segítő támogató formák bevezetése)* konstrukció indítása.

A pályázati kiírások között különösen sikeresnek tekinthetők „Az eltérő oktatási igényű csoportok oktatásának és a sajátos nevelési igényű tanulók integrációjának támogatása, az interkulturális oktatás” c. intézkedés alatt meghirdetett iskolai tehetséggondozást és felzárkóztatást, valamint az iskolán kívüli tehetséggondozást célzó pályázatok (TÁMOP 3.4.3-08, TÁMOP 3.4.4/B/08), amelyek keretében 93 projekt került támogatásra 0,76 Mrd Ft támogatási kerettel. Utóbbit egy országos tehetségsegítő hálózat kialakítását célzó kiemelt projekt támogatja 0,7 Mrd Ft-os kerettel. A tehetséggondozást támogató pályázatok 2011/2012-es tanévben várhatóan újra meghirdetésre kerülnek.

Számos fejlesztésre került sor a TÁMOP 3.4.1 „Nemzetiségi és migráns tanulók nevelésének és oktatásának támogatása” és a TÁMOP 3.4.2 „Sajátos Nevelési Igényű tanulók integrációja” konstrukciók által támogatott projekteken is.

Az intézkedés keretében 2011. augusztus 1-jéig 218 projekt került támogatásra 3,5 Mrd Ft támogatással. A számla alapú kifizetések meghaladják az 1 Mrd Ft-ot. Az intézkedés keretében 2011/2012-es tanévben több további konstrukció indítása várható:

- TÁMOP 3.4.1 Nemzetiségi és migráns tanulók nevelésének és oktatásának támogatása
- TÁMOP 3.4.2 Sajátos nevelési igényű gyerekek integrációja
- TÁMOP 3.4.3 Iskolai tehetséggondozás
- TÁMOP 3.4.4 Országos tehetségsegítő hálózat létrehozása (Magyar Géniusz Integrált Tehetségsegítő Program) „B” komponens
- TÁMOP 3.4.5 Tehetséghidak Program

A közoktatás tartalmi megújulását kiegészíti a közoktatási intézményeknek az Európai Regionális Fejlesztési Alapból történő infrastrukturális fejlesztése. A **Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program (TIOP) 1. „Az oktatási infrastruktúra fejlesztése”** c. prioritása keretében kerül sor az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges formális, nem-formális, informális oktatás infrastrukturális feltételeinek megteremtésére. Megtörténik az iskolarendszerű oktatás informatikai fejlesztése, a pedagógiai, módszertani reformot támogató, és az országos mérés-értékelési rendszerek infrastrukturájának, valamint a közoktatás információs rendszereinek a fejlesztése. A támogatások a közoktatási intézmények jelentős része számára egységes alapinformatikai infrastruktúrát biztosítanak, hozzájárulva a területi különbségek mérsékléséhez és kiegyenlítéséhez. A fenti célokat szolgáló konstrukciókra a TIOP 2007-2008. akciótérve 26,7 Mrd Ft-ot, a 2009-2010. évi akciótérve 4,3 Mrd Ft-ot allokál. A 2011-2013-as akciótérve támogatási kerete 13 Mrd Ft.

A megvalósítás záró szakaszában van a TIOP 1.1.2 „Hatékony informatikai infrastruktúra a közoktatásban” c. kiemelt program.

A 24 Mrd Ft-os támogatási keretösszeggel meghirdetett TIOP 1.1.1/07 „A pedagógiai, módszertani reformot támogató informatikai infrastruktúra fejlesztése” c. konstrukció is záró szakaszba érkezett. A pályázat keretében 969 projekt került támogatásra 25 Mrd Ft támogatási kerettel, így az iskolák nagy része a 2010/2011-es és a 2011/2012-es tanévekben hozzájuthat az igényelt IKT-eszközökhöz. A 2009/2010. évi akciótérvi időszakhoz tartozó újabb informatikai fejlesztési pályázat (TIOP 1.1.1/09) a közoktatási intézmények informatikai eszközellátottságának javítását célozza meg, elsősorban laptop beszerzés útján, a rendelkezésre álló 4,3 Mrd Ft erejéig. A pályázat keretében 152 projekt került támogatásra 3,7 Mrd Ft támogatási kerettel.

A TIOP keretében 2011. augusztus 1-jéig 1122 projekt került támogatásra 30,7 Mrd Ft támogatással. A számla alapú kifizetések elérik a 11,3 Mrd Ft-ot. Az intézkedés keretében 2011/2012-es tanévben több további konstrukció indítása várható:

- TIOP 1.1.1 Intézményi informatikai infrastruktúra fejlesztés a közoktatásban
- TIOP 1.1.2 Hatékony informatikai infrastruktúra a közoktatásban II. szakasz

A minőségi oktatás megteremtéséhez szükséges feltételek biztosítását, az egészséges és korszerű tanulási feltételek megteremtését szolgálja a közoktatási intézmények beruházásainak (infrastruktúra és eszközfejlesztés) célirányos támogatása a **Regionális Operatív Programokon (ROP)** belül, az Európai Regionális Fejlesztési Alap finanszírozása mellett. A 2007-2011 között meghirdetett közoktatási intézmény felújítási program keretében lehetővé vált a korszerűtlen, lelakott óvoda és iskolaépületek felújítása, korszerűsítése, korszerű nevelési-oktatási intézmények kialakítása a pedagógiai reformfolyamatoknak megfelelően. A program keretében a közoktatási funkciók széles vertikumának támogatására kerül sor, az óvodai feladat-ellátási helyektől kezdve az iskolai (alap- és középfok) intézményegységek támogatásáig, beleértve a diákotthonok, kollégiumok és a gyógypedagógiai intézmények fejlesztését is. A 2007-2013-as időszakban a **7 Regionális Operatív Programban** összesen mintegy 151,6 Mrd Ft áll rendelkezésre a közoktatási intézmények infrastruktúra fejlesztésére.

A 2007-2008-as, több körben meghirdetett kiírásokban összesen 374 projekt nyert el támogatást, melyek közül 2011 augusztusáig 369 db támogatási szerződés került megkötésre 105 Mrd Ft összegben. 2011 augusztusáig 306 projektnél a műszaki átadásra is sor került. A 2009-2010-es akcióterv terhére 2011 augusztusáig 184 projekt részesült támogatásban. Közülük 171 projekt esetében a támogatási szerződésre is sor került 22 Mrd Ft támogatási kerettel. 32 projekt esetében a műszaki átadás is megtörtént. A 2011-2013-as akciótervben rendelkezésre álló 24,8 Mrd Ft támogatási keret több körben várhatóan 2011/2012-es tanévben meghirdetésre kerül. A pályázat keretében az óvodafejlesztéseken és tornaszoba, tornaterem, sportudvar fejlesztéseken lesz a hangsúly.